

Bu sayımızda,

Ülkemizin içinde bulunduğu derin ekonomik, siyasal ve toplumsal kriz ortamında büyüyen mücadeleleri; eşitlikten, adaletten, barıştan ve insanca yaşamdan yana yükselen toplumsal itirazı göreceksiniz.

2026 yılı, hukuksuzluğun ve baskının hayatın her alanında daha fazla hissedildiği; yoksulluğun derinleştiği, eşitsizliklerin büyüdüğü bir dönem olarak hafızalarımıza kazınıyor. Her geçen gün biraz daha ağırlaşan yaşam koşulları, geleceğe dair kaygıları büyütürken; toplumun geniş kesimleri için adalet, güvence ve insanca yaşam talebi artık çok daha yakıcı hale geliyor.

Bugün ülkenin dört bir yanında gençler geleceklerine sahip çıkıyor; özgür, eşit ve güvenceli bir yaşam talebiyle seslerini yükseltiyor. Kadınlar yaşamlarına, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkmak için mücadeleyi büyütüyor. Emekçiler giderek ağırlaşan çalışma ve yaşam koşullarına karşı insanca yaşayabilecekleri bir düzen talebiyle direniyor.

Diğer yandan düşüncenin, itirazın ve demokratik hak arayışının baskı altına alınmaya çalışıldığı; gözaltıların, soruşturmaların ve tutuklamaların sıradanlaştırıldığı bir tabloyla karşı karşıyayız. Ancak bütün baskılara rağmen bu ülkenin insanları karanlığa teslim olmuyor; dayanışmayı, umudu ve mücadeleyi büyütmeye devam ediyor.

Bilimin ve teknolojinin toplum yararına kullanılmasının yerine rantın ve sermaye çıkarlarının konulduğu; kentlerimizin, doğamızın ve yaşam alanlarımızın yağma politikalarıyla kuşatıldığı bu dönemde TMMOB, 72 yıllık mücadele geleneğiyle halktan, emekten, demokrasiden ve barıştan yana tutumunu sürdürmektedir.

Çünkü biliyoruz ki bu ülkenin geleceği; baskıda, sömürde ve eşitsizlikte değil, eşitlikte, özgürlükte, laiklikte, kamuculukta ve barış içinde bir yaşamda kurulacaktır.

İyi okumalar.

İÇİNDEKİLER

İran'a Yönelik Saldırıları Derhal Son Bulmalıdır!.....	2
İş Cinayetleri Kader Değildir.....	2
Milli Parklar Kamusal Varlıktır, Sermayeye Teslim Edilemez.....	4
İHD, TMMOB'yi Ziyaret Etti.....	5
Küba'nın Ankara Büyükelçisi ve José Martí Küba Dostluk Derneği, TMMOB'yi Ziyaret Etti.....	5
TMMOB Kadın Çalışma Grubu: Laik, Eşit ve Özgür Bir Yaşam için Buradayız.....	6
Dört Yıllık Lisans Eğitiminin Süresinin Kısaltılmasına İlişkin TMMOB Görüşü.....	7
Küba Halkıyla Dayanışmak Ortak Sorumluluğumuzdur!.....	10
Dr. Ayşe Uğurlu Yalnız Değildir!.....	11
Gazetecilik Suç Değildir, İsmail Arı Derhal Serbest Bırakılmalıdır!...11	
TMMOB Denetleme Kurulu İle TMMOB II. Başkanı ve Saymanıyla, Değerlendirme Toplantısı Gerçekleştirildi.....	12
TMMOB, Birgün'e Destek Ziyaretinde Bulundu.....	13
TBMM'nin Yapay Zekâ Komisyonu Raporuna İlişkin TMMOB Görüşü.....	13
DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'den 1 Mayıs 2026 Çağrısı: Emegin Hakkı İçin, Adalet İçin, Barış ve Demokrasi İçin 1 Mayıs'a! Birleşelim, Değiştirelim!.....	16
EMEP, TMMOB'yi Ziyaret Etti.....	17
TMMOB, Kübalı Kadınlarla Dayanışma Etkinliğine Katıldı.....	17
Emeğimiz, Geleceğimiz ve Meslek Onurumuz için: Birleşelim, Değiştirelim!.....	18
Okullarda Gerçekleşen Saldırıları Kınıyoruz!.....	19
TTB ve TMMOB, Aralarında Hastanelerin de Olduğu 27 İldeki 55 Taşınmazın Özelleştirme Kapsamına Alınmasına Karşı Dava Açtı.19	
Doruk Madencilik İşçileri Derhal Serbest Bırakılmalıdır!.....	20
Doruk Madencilik İşçilerinin Yanındayız!.....	20
CHP Milletvekilleri Kayıhan Pala ve Murat Çan TMMOB'yi Ziyaret Etti.....	21
TMMOB, Doruk Madencilik İşçilerini Kurtuluş Parkı'nda Ziyaret Etti.....	21
1977, 1989 ve 1996 1 Mayıslarında Yitirdiklerimizi Andık.....	22
TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu: Yaşasın Laik, Demokratik Türkiye Mücadelesi!.....	23
TMMOB Bolu İKK: Halkın Seçimine ve Hukuk Devleti İlkesine Yönelik Müdahaleler Kabul Edilemez.....	23
TMMOB'ye Bağlı İKK'lar: İş Cinayetleri Kader Değildir.....	24
TMMOB Diyarbakır İKK: Ranta Değil, Yaşama Yer Aç! Betona Değil, Yeşile Yer Aç!.....	26
TMMOB İstanbul İKK: Cem Tüzün Yalnız Değildir!.....	27
Muğla İKK: Acele Kamulaştırma İptal Edilsin! Esra Işık Derhal Serbest Bırakılsın!.....	27
TMMOB Hatay İKK: Antakya'nın Geleceği Belirsizliğe Terk Edilemez.....	28
TMMOB Batman İKK: Parklar Yer Değiştirmez, Ticarete Açılmaz!...30	
TMMOB Ankara İKK 1 Mayıs Çağrısı Yaptı: Birleşelim, Değiştirelim!.....	32
TMMOB Kırklareli İKK, "Büyüyen Su Krizi ve Trakya'ya Etkisi" Paneli Gerçekleştirdi.....	34
TMMOB Bursa İKK: Elektrik Değil Faturası Çarpıyor.....	35
TMMOB Bursa İKK: Okullarda Gerçekleşen Saldırıları Kınıyoruz!...36	
TMMOB Bursa İKK: Hastane Yerleri Satılmaz!.....	37
TMMOB JMO Ana Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Resmi Gazetede Yayımlandı.....	38

birtlik haberleri

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BİRLİK HABERLERİ BÜLTENİ

İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR • YAYGIN SÜRELİ YAYIN
1.000 adet basılmıştır. Üyelere ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Selanik Cad. No:19/1 Yenişehir 06650 ANKARA
Tel: (312) 418 12 75 Faks: (312) 417 48 24
www.tmmob.org.tr tmmob@tmmob.org.tr
facebook.com/tmmob1954
twitter.com/TMMOB1954

TMMOB ADINA SAHİBİ ve SORUMLU YAZIŞLARI MÜDÜRÜ

Emin KORAMAZ
YAYIN KURULU

Dersim Gül, Baki Remzi Suiçmez, Nadir Avşaroğlu, İsmail Küçük, Ayşe Işık Ezer, Mahmut Kiper

BASKI
Başak Matbaacılık Tanıtım Hizmet İth. İhracat A.Ş.
Çınar Mahallesi Çankırı Blv. No:108 06750 Akyurt/
ANKARA

Sertifika No: 46700

BASKI TARİHİ
MAYIS 2026

İRAN'A YÖNELİK SALDIRILAR DERHAL SON BULMALIDIR!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, İran'a karşı İsrail destekli ABD'nin başlattığı savaşa ilişkin 1 Mart 2026 tarihinde "İran'a Yönelik Saldırıları Derhal Son Bulmalıdır!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

**BASIN
AÇIKLAMASI**

EMİN KORAMAZ:

**İRAN'A YÖNELİK SALDIRILAR
DERHAL SON BULMALIDIR!**

Ortadoğu'da artan gerilim ve İran'a dönük saldırganlık, emperyalist müdahalelerin yeni ve daha tehlikeli bir aşamasına işaret etmektedir. ABD ve İsrail'in yürüttüğü bu politika; yıllardır bölge halklarını savaşa, yıkıma ve istikrarsızlığa mahkûm eden anlayışın devamıdır. Bölge, askeri operasyonlar ve tehdit siyaseti üzerinden yeniden şekillendirilmek istenmektedir.

"Güvenlik" ve "tehdit" söylemleriyle meşrulaştırılmaya çalışılan saldırılar; gerçekte Ortadoğu'nun enerji kaynakları ve stratejik geçiş hatları üzerindeki hâkimiyet mücadelesinin ürünüdür. Petrolün, doğalgazın ve enerji koridorlarının denetimi için yürütülen bu politikalar; halkların yaşam hakkını, ülkelerin egemenliğini ve bölgesel barış olanaklarını hiçe saymaktadır.

Her geçen gün artan bu çatışma ortamı yalnızca hedef alınan ülkeleri değil, tüm bölgeyi ekonomik ve siyasal açıdan kırılganlaştırmakta; küresel ölçekte yeni çatışma risklerini büyötmektedir.

TMMOB olarak tarihimizin her döneminde olduğu gibi, bugün de, emperyalist saldırganlığa, savaş politikalarına ve halkları yoksullaştıran yağma düzeninin karşısında duracağız. Ülkemizde ve bölgemizde barıştan, halkların kardeşliğinden ve bağımsızlıktan yana bir gelecek kurma iradesini büyötmeye devam edeceğiz.

Bu karanlığa teslim olmayacağız.

Emin Koramaz

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

İŞ CİNAYETLERİ KADER DEĞİLDİR

İş cinayetlerine dikkat çekmek için ilki 2013 yılında düzenlenen "TMMOB 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü" dolayısıyla TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 3 Mart 2026 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

**BASIN
AÇIKLAMASI**

EMİN KORAMAZ:

**İŞ CİNAYETLERİ
KADER DEĞİLDİR**

Bugün 3 Mart 2026. 1992 yılında Zonguldak Kozlu'daki kömür ocağında meydana gelen grizu patlamasında 263 maden emekçisini yitirdiğimiz katliamın 34. yılındayız. Kozlu'da kaybettiğimiz emekçileri saygıyla anıyor; onların anısını iş cinayetlerine karşı yürüttüğümüz mücadelenin tarihsel sorumluluğu olarak görüyoruz.

Ülkemizdeki iş cinayetlerine dikkat çekebilmek, insan hayatının, işçi sağlığının ve iş güvenliğinin önemini vurgulamak için 3 Mart tarihi TMMOB tarafından "İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü" olarak ilan edilmiştir. Çünkü bu ülkede madenler, inşaatlar, tersaneler, fabrikalar ve şantiyeler hâlâ emekçilerin mezarı olmaya devam etmektedir. Bilimin, teknolojinin ve mühendisliğin gelişimine rağmen işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri aynı ölçüde geliştirilmemekte; önenebilir kazalar göz göre göre ölümlere dönüşmektedir.

AKP iktidarı döneminde en az 32.000 emekçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihten bu yana ise en az 20.000 emekçi hayatını kaybetmiştir. Her gün en az 6, yılda 2.000 emekçi iş cinayetleri sonucu aramızdan koparılmaktadır. Bu tablo kader değil, siyasal tercihlerin sonucudur.

Soma, Ermenek, Mecidiyeköy (Torunlar), Şirvan, Amasra, Gayrettepe, Oba Makarna, İzmir Kule Vinç, Kartalkaya, Dilovası... Bu isimler yalnızca birer yer adı değil; denetimsizliğin, kar hırsının ve kamusal sorumluluktan kaçışın simgesidir. Etkin denetim ve yaptırım uygulanmadığı sürece de benzer acılar yaşamaya devam edecektir.

Bütün bu uyarılarımıza rağmen ülkemizdeki tablo oldukça karanlıktır. Türkiye’de 2.290.160 işyeri bulunmasına rağmen 2025 yılında bunların yalnızca 8.161’i, yani yüzde 0,35’i iş sağlığı ve güvenliği yönünden denetlenmiştir. Bu oran, kamusal denetim mekanizmasının fiilen işlemediğinin en açık göstergesidir.

Oysa “elverişli koşullarda çalışma hakkı” İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nde güvence altına alınmış temel bir haktır. Bu hak, emeğin tarihsel mücadelesi sonucunda kabul görmüş; devlete çalışanların yaşamını ve sağlığını koruma yükümlülüğü yüklemiştir. İşçi sağlığı ve iş güvenliği, insan yaşamını merkeze alan kamusal bir sorumluluktur.

İşçi sağlığı ve güvenliği alanında 2013 yılında yürürlüğe konulan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu çalışma yaşamını düzenleyen tek yasa değildir. 4857 sayılı İş Kanunu, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu olmak üzere birçok yasa ile biçimlendirilmiştir. İş yasalarının, çalışanların hakkını korumak ve geliştirmek amacını temel ilke edinmesi gerekirken; 4857 sayılı İş Kanunu, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ve alana ilişkin yapılan diğer düzenlemeler işverenlerin çıkarları doğrultusunda şekillendirilmiştir. Esnek ve kurlsız çalışmayı, geçici iş ilişkisini, taşeronlaştırmayı, ödünç işçiliği yasal hale getiren; kıdem tazminatlarını, fazla mesai ücretlerini, sendikal hak ve yetkileri budayan; işçi sağlığı ve iş güvenliğini işveren yükümlülüğü olarak görmeyen; örgütlülük önüne engeller koyan düzenlemelerdir. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile işçi sağlığı ve güvenliği alanı taşeronlaştırılmış, piyasa koşullarına terk edilmiştir.

Bu yasayla birlikte işverenin işçi sağlığı ve güvenliği sağlama yükümlülüğü fiilen Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri (OSGB) adı altında faaliyet gösteren şirketlere devredilmiştir. Böylece işçi sağlığı ve güvenliği kamusal bir sorumluluk alanı olmaktan çıkarılmış, piyasa ilişkilerine tabi kılınmıştır. Bunun sonucunda iş cinayetleri ve meslek hastalıkları azalmamış, aksine artarak sürmüştür.

Bugün işyerlerinde görev yapan iş güvenliği uzmanları ve işyeri hekimlerinin yaklaşık %90’ı OSGB’ler aracılığıyla sağlanmaktadır. OSGB’ler ile işyerleri arasındaki ticari sözleşme ilişkisi, uzmanların mesleki bağımsızlığını zedelemekte; işyerlerinde alınması gereken önlemlere ilişkin değerlendirme ve önerilere müdahale edilmesine yol açmaktadır. Bu yapı,

bağımsız ve etkin bir işçi sağlığı ve güvenliği hizmetinin sunulmasını engellemektedir.

Bununla beraber işyerlerinin tehlike sınıfına göre verilmesi zorunlu olan eğitimler gereği gibi yapılmamaktadır. Çalışanların sağlığını tehdit eden fiziksel ve kimyasal etmenlerin ölçümü daha önce kamusal bir kurum olan İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi (İSGÜM) tarafından yürütülürken AKP iktidarı döneminde özelleştirilmiş ve bu hizmetler özel hijyen laboratuvarlarına devredilmiştir. Bu durum, zararlı etkenlerin tespiti ve denetiminde ciddi zafiyetler yaratmaktadır.

Açıktır ki; işverenler işyerlerinde iş kazalarına yönelik koruyucu, etkin ve yeterli önlemleri almadıkları; siyasi iktidar da bu kazaların ölümle sonuçlanacağı bilindiği halde önlenmesi için yeterli ve etkin denetim yapmadığı ve yükümlülüklerini yerine getirmeyen işyerlerine caydırıcı yaptırımlar uygulamadığı sürece bu tablonun sorumluluğunu taşımaktadır.

Ülkemizde iş cinayetlerinin, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının bu denli yaygın olmasının bir diğer nedeni de emekçilerin sendikal haklarının baskı altında tutulmasıdır. Sendikal örgütlenmenin önündeki engeller tüm çalışanlar için kaldırılmadıkça işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda yol almak mümkün olmayacaktır. Sendikasıız uzman, sendikasıız işçi, örgütsüz bir çalışma yaşamı ile emekçiler tüm olumsuzluklara açık ve savunmasızdır. Bu savunmasızlığa karşı adil yargılanma, örgütlenme, insani koşullarda bir çalışma yaşamı ve işyerlerinde emekçilerin ölmeyeceği, yaralanmayacağı, sakat kalmayacağı bir düzen istiyoruz.

TMMOB olarak bir kez daha altını çiziyoruz: İş cinayetleri kader değildir. İş cinayetlerinin büyük çoğunluğu önlenabilir niteliktedir. Bilimsel ve teknik ölçütler doğrultusunda kamusal ve bağımsız bir denetim sistemi kurulmadan; üniversitelerin, sendikaların, meslek örgütlerinin katılımıyla idari ve mali yönden bağımsız bir ulusal işçi sağlığı ve güvenliği kurumu oluşturulmadan bu tablo değişmeyecektir.

İş cinayetleri sona erene, emekçilerin yaşam hakkı güvence altına alınana kadar mücadelemizi sürdüreceğiz. Kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

Emin Koramaz

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

MİLLÎ PARKLAR KAMUSAL VARLIKTIR, SERMAYEYE TESLİM EDİLEMEZ

TMMOB Yönetim Kurulu, 3 Mart 2026 tarihinde "Millî Parklar Kamusal Varlıktır, Sermayeye Teslim Edilemez" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

TBMM gündeminde bulunan Milli Parklar Kanunu ve bazı kanunlarda değişiklik öngören teklif, doğa koruma alanlarına ilişkin sıradan bir mevzuat düzenlemesi değil; koruma rejiminin kamusal ve bilimsel niteliğini dönüştüren yapısal bir müdahaledir.

Türkiye’de millî parkların toplam büyüklüğü ülke yüzölçümünün yaklaşık yüzde birine, tüm korunan alanların oranı ise yüzde dokuzuna karşılık gelmektedir. Uluslararası ölçekte korunan alan oranlarının yüzde yirmilerin üzerine çıktığı, 2030 yılı için yüzde otuz hedefinin tartışıldığı bir dönemde; zaten sınırlı olan bu alanların genişletilmesi gerekirken, mevcut alanların kullanım ve işletme odaklı bir anlayışla yeniden düzenlenmesi kamu yararı ile bağdaşmamaktadır. Bu tablo, yapılması gerekenin koruma rejimini güçlendirmek olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Ulusal mevzuatlar içinde amacı sadece “koruma” olan Milli Parklar Kanununda yapılmak istenilen değişiklikler kanunun amacına aykırıdır. Nitekim uluslararası nitelikte doğal, kültürel, tarihi kaynak değerlerine sahip olduğu için Milli park vb doğa koruma alanı statüsü verilen alanlar gelir getirme kaynağı değildir.

Ancak teklif, koruma kapasitesini artırmak yerine, kurumsal yapıyı gelir üretme mantığına göre yeniden şekillendirmektedir. Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü’nün özel bütçeli ve döner sermayeli bir yapıya dönüştürülmesi; kiralama, tahsis ve işletme faaliyetleri üzerinden gelir üretmeye zorlanması, koruma anlayışının kamusal sorumluluk temelinden kopararak mali performans ölçütlerine tabi kılması anlamına gelmektedir.

Kaçınılmasız olarak bu yapısal dönüşüm koruma amacıyla kurulan bir kurumun bütçesini artırma yükümlülüğü ile yapılandırılması, karar süreçlerini kaçınılmasız biçimde gelir artırıcı uygulamalara yöneltecektir. Bu yaklaşım; daha fazla turizm tahsisi, daha fazla yapılaşma, daha

fazla altyapı yatırımı ve doğal alanlar üzerinde artan kullanım baskısı demektir.

Oysa korunan alanlar kamu bütçesini destekleyen ekonomik rezervler değil, ekolojik bütünlüğün ve biyolojik çeşitliliğin güvencesidir; gelecek kuşaklara karşı kamusal sorumluluğumuzun somut ifadesidir.

Korunan alanlar altyapı ihtiyacının karşılandığı rezerv alan değildir.

TBMM gündeminde bulunan Milli Parklar Kanunu ve bazı kanunlarda değişiklik öngören düzenleme ile millî parklar ve diğer korunan alanlarda ulaşım, enerji iletim hatları, petrol ve doğalgaz boru hatları, haberleşme, su ve benzeri hiçbir ayırım gözetmeksizin tüm altyapı tesislerine “kamu yararı” ve “zaruret” gerekçesiyle sınırsız bir şekilde izin verilmesinin önü açılmaktadır. Ayrıca bu altyapı tesisleri için uzun devreli gelişme planında bulunma zorunluluğu kaldırılmış, altyapı tesislerinin biyolojik ekolojik tarihi kaynak değerlerine olumsuz etkisi göz ardı edilmiştir.

Öte yandan, “kamu yararı” ve “zaruret” gibi kavramların sınırları açık değildir ve idareye geniş bir takdir yetkisi bırakılmaktadır. Bu belirsizlik, koruma alanlarında istisna olması gereken uygulamaların olağan hale gelmesine ve koruma-kullanma dengesinin koruma aleyhine bozulmasına yol açacağı açıktır. Kar odaklı yaklaşım koruma statüsünü zayıflatmakta; korunan alanları yatırım ve yapılaşma baskısına açık hale getirmektedir.

Bunun yanı sıra, Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ile çakışan millî park alanlarında planların Turizmi Teşvik Kanunu hükümlerine göre hazırlanmasına ilişkin düzenleme getirilmektedir. Bu durum, korunan alan statüsü sürerken planlama yetkisinin fiilen turizm öncelikli bir mevzuata devredilmesi anlamına gelmektedir. Böyle bir yaklaşım; alan yönetiminde bütünlüğün bozulmasına, millî park statüsünün dayanağını oluşturan ekolojik, biyolojik, jeolojik, tarihsel ve kültürel kaynak değerlerinin turizm odaklı yapılaşmaya konu edilmesine yol açmaktadır.

Doğa koruma alanlarında planlama, turizm öncelikli bir mevzuata bırakılamaz.

Millî Parklar Kanununda ve ilgili yönetmeliğinde Milli Park alanlarında yapılacak planların niteliği açık olarak hükme bağlanmıştır. Buna göre, bilimsel ve teknik araştırmalara dayalı olarak kaynak değerleri ile koruma ve kullanma esaslarının belirlendiği; koruma, yönetim, araştırma, ziyaretçi ve tanıtım tesisleri dışında yapılaşmaya yer verilmeyen planlama yaklaşımı esastır.

Planlamanın turizm mevzuatına devredilmesi, uluslararası nitelikte özgün doğal, tarihi, kültürel kaynak değerlerine sahip doğa koruma alanlarının korumaktan vaz geçmektir. Ayrıca, koruma

politikalarının demokratik meşruiyetini zayıflatacağı gibi doğal alanları sermaye odaklı kullanım ve yapılaşma taleplerine açık hale getirecektir.

Milli Parklar Kanununa aykırı yapılmış bina, yapı, tesis ve inşaatlara doğrudan el koyma ve yıkım yetkiyle koruma açısından idareye geniş yetki verilmiş olmasına karşın, kaçak yapıların "ihtiyaç görülmesi" halinde idare tarafından değerlendirilebileceğine ilişkin hüküm, kaçak yapı ve tesisler için bir "imar affı" anlamına gelmektedir

Yine Teklifte bulunan yaban hayatına ilişkin yaptırımların hafifletilmesi ise, "koruma" anlayışından, bu bütünlüklü gerilemenin bir diğer boyutudur. Biyolojik çeşitliliğin hızla kaybedildiği, iklim krizinin etkilerinin derinleştiği bir dönemde koruma politikalarının güçlendirilmesi gerekirken; yaptırımların esnetilmesi ve yaban hayatı üzerindeki tehditlerin hafifletilmesi kabul edilemez.

Bir kez daha altını çiziyoruz; Doğa koruma bir piyasa faaliyeti değildir. Koruma politikası, bütçe dengesi

veya gelir artırma stratejisi olarak kurgulanamaz. Millî parklar, tabiat parkları ve diğer korunan alanlar sermayeye tahsis edilecek yatırım alanları değil; kamusal varlıklarımızdır. Bu alanların yönetimi gelir üretme zorunluluğuna değil, kamu yararına, bilimsel ilkelere ve ekolojik sürdürülebilirliğe dayanmalıdır.

Bu nedenle TBMM gündemindeki Milli Parklar Kanunu değişikliği teklifi geri çekilmeli; milli parkları turizm, altyapı, enerji tesisleri ve maden faaliyetleri için rezerv alan olarak görmekten vaz geçilmeli, koruma ilkesini esas alan, planlama bütünlüğünü ve kamusal denetimi güçlendiren bir yaklaşım benimsenmelidir.

TMMOB olarak doğal yaşam alanlarımızın kamusal niteliğinin korunması için mücadelemizi sürdüreceğimizi kamuoyuna duyuruyoruz.

**TMMOB
Yönetim Kurulu**

İHD TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

İHD Genel Başkanı Cihan Aydın, Genel Sekreteri Osman İşçi ve Genel Sayman İlyas Kara'dan oluşan İHD Heyeti 4 Mart 2026 tarihinde TMMOB'yi ziyaret ederek TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ve Yürütme Kurulu Üyesi Hanze Gürkaş ile görüştü. Görüşmede, Birlik çalışmaları ve ülke gündemine ilişkin görüş alışverişinde bulunuldu.

KÜBA'NIN ANKARA BÜYÜKELÇİSİ VE JOSÉ MARTÍ KÜBA DOSTLUK DERNEĞİ, TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

Küba'nın Ankara Büyükelçisi Alejandro Francisco Diaz Palacios ile José Martí Küba Dostluk Derneği Başkanı Nahide Özkan, 6 Mart 2026 tarihinde Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ni (TMMOB) ziyaret ederek Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ve yönetim kurulu üyeleriyle bir araya geldiler.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Ekrem Poyraz, Yürütme Kurulu Üyeleri Hülya Küçükaras, Hüsnü Meydan, Yusuf Songül ve Arif Balkanay, TMMOB Teknik Görevlisi Sezgin Çalışkan, TMMOB Basın Danışmanı İlda Alçay Sepetoğlu ile Türkiye

Halk Temsilcileri Meclisi Yürütme Kurulu Üyesi Burçak Özoğlu'nun katıldıkları görüşmede Küba'ya yönelik ABD ambargosunun yarattığı etkiler ve uluslararası dayanışma çağrıları ele alındı.

Büyükelçi Diaz Palacios, yaklaşık 60 yıldır süren Küba'ya yönelik Amerika Birleşik Devletleri ambargosunun ülkenin kalkınmasının önündeki en büyük engel olduğunu belirtti. Son dönemde ABD Başkanının kararıyla Küba'ya petrol sevkiyatının engellenmesinin yarattığı enerji sorununun ambargoyu daha da ağırlaştırdığını ifade eden Palacios, yaptırımların sağlık, ulaşım, sanayi, taşımacılık ve gıda gibi temel alanlarda ciddi sıkıntılara yol açtığını dile getirdi.

Ambargonun Küba halkının günlük yaşamını doğrudan etkilediğini belirten Palacios, bazı bölgelerde temiz su ve temel kamu hizmetlerine erişimde yaşamsal sorunlar

yaşandığını söyledi. ABD'nin uyguladığı ambargonun uluslararası hukuka aykırı olduğunu vurgulayan Palacios, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda her yıl yapılan oylamalarda ABD ve İsrail dışında neredeyse tüm ülkelerin ambargonun kaldırılması yönünde oy kullandığını anımsattı.

Büyükelçi ayrıca ambargonun kaldırılması için uluslararası kamuoyunda yürütülen dayanışma çalışmalarına değinerek çeşitli kitle örgütleri, aydınlar, sanatçılar ve parlamenterlerin destek verdiği bir imza kampanyasının başlatıldığını, kampanyanın şu anda da kamuoyunun imzasına açık olduğunu aktardı.

Bu kapsamda José Martí Küba Dostluk Derneği tarafından milletvekillerine mektuplar gönderildiğini ve kamuoyuna çağrılar yapıldığını belirten Palacios, bu çalışmaların yaygınlaştırılması için TMMOB'nin desteğini beklediklerini ifade etti.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ise yaptığı değerlendirmede TMMOB'nin antiemperyalist örgüt kimliğiyle halkların mücadelesiyle dayanışma

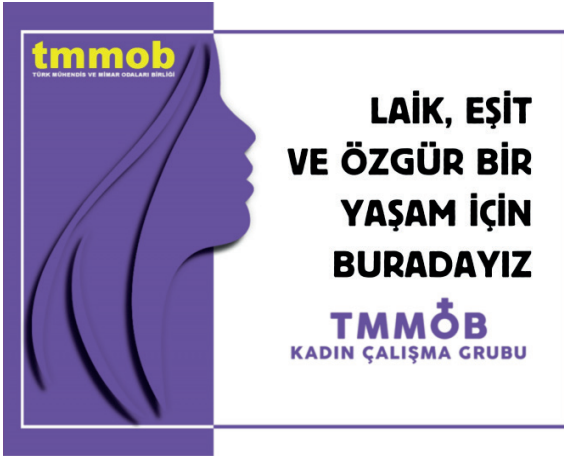
içinde olduğunu belirterek Küba halkının yanında olduklarını ifade etti. Koramaz, "TMMOB ve bağlı odalarında hâkim olan görüş ve kadrolar, Che Guevara ve Fidel Castro'nun temsil ettiği mücadele geleneğinin devamıdır" dedi.

Koramaz ayrıca, "Emperyalizme ve ona karşı direnen halkların yanında olduğumuz gibi Küba halkıyla da dayanışmayı sürdüreceğiz, ülkemizde bağımsız ve demokratik bir Türkiye mücadelesini kararlılıkla devam ettireceğiz" ifadelerini kullandı.

Görüşmede ambargonun kaldırılmasına yönelik Türkiye kamuoyunda farkındalık yaratılması ve dayanışma çalışmalarının güçlendirilmesi için yürütülebilecek ortak çalışmalar da ele alındı. Bu bağlamda TMMOB'nin kampanya sürecine kurumsal olarak katkıda bulunması, Küba halkının gereksindiği enerjinin üretimi ve iletimi çabalarında TMMOB'nin teknik destek sağlaması, Küba'ya düzenlenecek dayanışma ziyaretinde TMMOB ve bağlı Odaların da temsil edilmesi gibi konularda işbirliği yapılması değerlendirildi.

TMMOB KADIN ÇALIŞMA GRUBU: LAİK, EŞİT VE ÖZGÜR BİR YAŞAM İÇİN BURADAYIZ

TMMOB Kadın Çalışma Grubu, 8 Mart Kadınlar Dünyasıyla bir basın açıklaması yaptı.

8 Mart, yalnızca bir anma günü değil; eşitlik, özgürlük ve adalet mücadelesinin tarihsel birikiminin simgesidir.

Kadınların çalışma yaşamında, kamusal alanda ve toplumsal hayatta eşit yurttaşlık talebiyle verdiği mücadele, bugün de güncelliğini ve yakıcılığını korumaktadır. TMMOB'li kadınlar olarak, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı alanlarında yürüttüğümüz mesleki faaliyet ile toplumsal sorumluluğumuzu birbirinden ayrı görmüyor; bilimin ve teknolojinin ışığında eşit bir geleceğin kurulmasının zorunlu olduğunu savunuyoruz.

Bugün Türkiye'de kadınların yaşam hakkı, ekonomik bağımsızlığı ve eşit yurttaşlık statüsü siyasi iktidarın giderek derinleşen gerici politikalarıyla kuşatılmaktadır. Cumhuriyet'in kamusal aklı, bilime ve laikliğe dayanan birikimi sistemli biçimde tasfiye

edilirken, kadınların tarihsel kazanımları da hedef haline getirilmektedir.

Kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi ve yaşam hakkının güvence altına alınması amacıyla kabul edilen İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı ve şiddete karşı koruyucu ve önleyici tedbirleri düzenleyen 6284 sayılı Kanun'un etkin biçimde uygulanmaması, kadınların yaşam güvencesini zayıflatan bilinçli siyasal tercihlerdir. Oysa şiddetle mücadele, yalnızca hukuki bir yükümlülük değil, kamusal sorumluluğun ve sosyal devlet ilkesinin gereğidir. Mevzuatın tasfiyesi ya da etkisizleştirilmesi, kadınların yaşam hakkını doğrudan tehdit eden sonuçlar doğurmaktadır.

Nafaka hakkının sınırlandırılması, aile arabuluculuğu adı altında şiddetin görünmez kılınması, miras hukukuna dönük müdahaleler; kadınları yeniden aile içine hapseden ve ekonomik bağımlılığı derinleştiren bir düzen inşasının adımlarıdır.

Aynı doğrultuda, LGBTIQ+'ların varoluşunu hedef alan; ayrımcılığı meşrulaştıran, nefret söylemini ve şiddeti körükleyen politikalar da toplumsal eşitliğe yönelik açık bir saldırıdır. Bu politikalar, yaşam hakkını, ifade özgürlüğünü ve eşit yurttaşlık ilkesini hedef almakta; farklı kimlik ve yönelimleri kamusal alandan dışlamayı amaçlayan gerici bir toplumsal mühendislik anlayışının parçası olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bizleri hiçe sayan bu düzende yaşamayı kabul etmiyoruz!

Biliyoruz ki; haklarımızın bir bir elimizden alındığı, laikliğin aşındırıldığı, hukukun dini referanslarla yeniden şekillendirilmeye çalışıldığı bir zeminde

kadınların eşitliğinden söz edilemez. Laiklik, kadınların özgürce var olmasının ve haklarının güvence altına alınmasının temelidir; bu temel zayıflatıldığında hedef alınan doğrudan kadınların yaşam güvencesidir.

Bugün kamusal kaynaklar ve siyasal destekle büyütülen tarikat ve cemaat yapılarının yarattığı karanlık tablo da bu gerilemenin en acı ve en somut sonuçlarını göstermektedir. Bir tarikata karşı kendisini ve kızını korumaya çalışırken yaşamlarını yitiren Fatmanur Çelik ve kızı, bu karanlığın kadınların hayatına nasıl mal olabildiğinin en son örneği olmuştur. Bu olayın ardından adalet duygusunu güçlendirecek bir yargı sürecinin işletilememesi ve sorumluların hesap vermediği bir tablonun ortaya çıkması, kadınların yaşam hakkını tehdit eden bu gerici örgütlenmelerin nasıl bir cezasızlık iklimi içinde büyütüldüğünü açıkça ortaya koymaktadır.

Bir kez daha vurguluyoruz ne haklarımızdan ne de yaşam güvencemiz olan laiklikten vazgeçiyoruz. Biliyoruz ki laiklik, başta kadınlar olmak üzere tüm ezilenlerin ve ötekileştirilenlerin can simididir. Cumhuriyet'in eşitlikçi ve aydınlanmacı birikimini tasfiye etmeye dönük her girişimin karşındayız. Haklarımızı geriye götürün hiçbir düzenlemeyi kabul etmeyecek, laik ve eşit bir yaşam mücadelesinden geri adım atmayacağız.

Bu gerici politikalar yalnızca hukuki metinlerde değil, yaşamımızın dört bir yanında, çalışma yaşamında

ve meslek alanlarımızda da kendini göstermekte; mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı alanlarında da yapısal bir dışlanma biçiminde karşımıza çıkmaktadır. İşe alım süreçlerinde cinsiyetçi kriterler, terfi mekanizmalarında görünmez engeller, ücret eşitsizliği ve mobbing uygulamaları sistematik bir soruna işaret etmektedir. Aynı eğitimi almış, aynı sorumluluğu üstlenmiş, aynı projelere imza atmış olmamıza rağmen daha düşük ücretle çalıştırılmayı ve karar mekanizmalarından dışlanmayı kabul etmiyoruz. Güvenli ve güvenceli çalışma ortamları temel bir haktır; taciz ve ayrımcılık karşısında sessizlik bir seçenek değildir. Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı alanları hiçbir cinsiyetin tekelinde değildir.

TMMOB'li kadınlar olarak; yaşam hakkını, laikliği, eşit yurttaşlığı ve mesleki onurumuzu savunmaya devam edeceğiz. Haklarımızı geriye götürün her girişimin karşısında duracak; bilimin, aklın ve kamusal yararın rehberliğinde eşit bir gelecek mücadelesini sürdüreceğiz.

Laik, demokratik ve eşit bir Türkiye için;

8 Mart'ta da her gün olduğu gibi buradayız.

Yaşasın kadın dayanışması.

Yaşasın 8 Mart

Yaşasın TMMOB

TMMOB Kadın Çalışma Grubu

DÖRT YILLIK LİSANS EĞİTİMİNİN SÜRESİNİN KISALTILMASINA İLİŞKİN TMMOB GÖRÜŞÜ

Yükseköğretim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar tarafından kamuoyuna açıklanan "dört yıllık lisans programlarının akademik takvimin yeniden düzenlenmesi yoluyla üç yılda tamamlanabilmesini hedefleyen model" konusunda Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) kapsamındaki mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı meslek alanları açısından Birliğimizin değerlendirmeleri ve görüşü, 17 Mart 2026 tarihinde kamuoyunun bilgisine sunuldu.

gereğince eğitim-öğretim programlarının hazırlanması ve akademik kararların alınması üniversite senatolarının yetkisindedir. Merkezi düzeyde belirlenen ve lisans programlarının fiilen üç yıla indirilebilmesini öngören bir akademik takvim modelinin, üniversitelerin bilimsel özerkliği üzerinde baskı yaratacağı açıktır. Akademik takvim ve eğitim süresi gibi öğretimin ve öğrenimin niteliğini doğrudan etkileyen düzenlemeler, üniversite senatolarının bilimsel değerlendirmesine bırakılmalıdır.

Üniversiteler yalnızca uygulayıcı kurumlar değildir; bilimin üretildiği, araştırmanın yürütüldüğü ve eleştirel düşüncenin geliştiği özerk yapılardır. Bu çerçevede yükseköğretimin yapısına ilişkin köklü değişiklikler, merkezi tasarruflarla değil akademik topluluğun katılımıyla şekillenmelidir.

2. Mühendislik, Mimarlık ve Şehir Plancılığı Eğitiminin Yapısal Özellikleri

Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı programları;

*Güçlü bir temel bilim altyapısı,

*Birbirine zincirleme bağlı alan dersleri,

1. Üniversite Özerkliği ve Akademik Yetki

Anayasa'nın 130. maddesi uyarınca üniversiteler özerk kamu tüzelkişilikleridir. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu

Laboratuvar, tasarım, modelleme, atölye, proje ve saha çalışmaları,

*Çok disiplinli çözüm tanımlama, tasarım ve üretim süreçleri,

*Zorunlu staj ve mesleki uygulama deneyimi üzerine inşa edilmiştir.

Bu programlarda dersler hem eğitim bilimi açısından hem de bilimsel ve teknik gelişmelerdeki zorunluluk gereği belirli bir sırayı izlemekte, bir ders tamamlanmadan bir üst aşamaya geçilememektedir. Özellikle temel matematik ve fen bilimleri altyapısındaki -ortaöğretimin niteliğinden kaynaklanan- eksiklikler nedeniyle öğrencilerin ilk yıllarda yoğun olarak matematik ve temel bilim dersleri aldığı bilinen bir gerçektir. Öte yandan öğretim izlencelerinde teknolojik gelişmeler ve çağın gerektirdiği çok disiplinli çalışmalar, projeler ve bu bağlamda açılan çok sayıda seçmeli ders de yer almaktadır. Tüm bunlar göz önünde bulundurduğunda mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı programlarının üç yılda tamamlanması zordur; kaldı ki mimarlık ve denizcilik gibi meslek alanlarındaki lisans programlarının süresinin beş yıla çıkarılması istemi de gündemdedir.

Avrupa Yükseköğretim Alanı (EHEA) kapsamında tanımlanan AKTS uygulamasına göre tam zamanlı bir akademik yıl 60 krediye karşılık gelmektedir. Dört yıllık lisans programlarında toplam 240 AKTS kredisi bulunmaktadır. Bu kredilerin üç yıllık bir modele eğitimsel bütünlük korunarak aktarılması, öğrenme çıktıları niteliğinden düşürülmeden teknik olarak mümkün görünmemektedir. Bu yapısal özellikler dikkate alındığında, eğitimin 12-14 haftalık yoğunlaştırılmış dönemlere sıkıştırılması hem öğrenme sürecinin sindirilmesi ve edinilen bilginin özümsemesini hem de bilimsel derinliği zedeleyecektir.

3. Uluslararası Akademik Standartlar ve Mesleki Yeterlilik Çerçevesi

Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı alanlarındaki lisans programları yalnızca ulusal mevzuatla değil, Türkiye'nin dahil olduğu uluslararası yükseköğretim ve kalite güvencesi çerçeveleriyle de ilişkilidir. Avrupa Yükseköğretim Alanı (EHEA) ve Bologna Süreci kapsamında lisans düzeyi; belirli öğrenme çıktıları, kredi yükü, yeterlilik düzeyi ve akademik derinlik ilkelerine dayandırılmıştır.

Lisans eğitimi, kuramsal bilgi ile uygulama becerisini bütünlükten, analitik düşünme kapasitesi ve bağımsız karar verebilme yetkinliği kazandıran bütünlüklü bir akademik aşama olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda süre, yalnızca takvimsel bir unsur değil, öğrenme sürecinin niteliğini belirleyen yapısal bir bileşendir.

Eğitimin fiilen üç yıla indirilebilmesini olanaklı kılan yoğunlaştırılmış bir model; iş yükü dengesi, kredi karşılıkları ve öğrenme çıktılarının içselleştirilmesi bakımından yeniden değerlendirilmesi gereken sonuçlar doğuracaktır. Öğrenme sürecinin sıkıştırılması, eğitimin niteliğinin örselenmesine, özellikle uygulamalı ve teknik alanlarda bilgi derinliğinin ve mesleki yetkinliğin zayıflamasına yol açabilecektir.

Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı alanlarında eğitim, yalnızca diploma verilmesini değil, bilimsel ve teknik olarak yetkin, kamu yararını gözetken meslek ve bilim insanlarının yetiştirilmesini amaçlar. Bu nedenle süreye ilişkin her düzenleme, akademik yeterlilik ve kalite güvencesi ilkeleri çerçevesinde ele alınmalıdır.

4. Kamusal Nitelik Taşıyan Meslekler Açısından Süre Kısaltmanın Yarattığı Riskler

Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı salt teknik uzmanlık alanları değil, doğrudan kamusal yaşamı, toplumsal güvenliği, çevresel sürdürülebilirliği, doğayı ve insan yaşamını doğrudan etkileyen meslek alanlarıdır. Bu mesleklerin icrası, yapı güvenliğinden altyapı sistemlerine, sanayi üretiminden kentleşme politikalarına, afet risklerinin azaltılmasından doğal ve kültürel varlıkların korunmasına kadar geniş bir kamusal sorumluluk alanını kapsamaktadır.

Bu nedenle söz konusu meslek alanlarında öğretim süresinin fiilen üç yıla indirilmesi, yalnızca eğitimsel bir düzenleme değildir; kamusal güvenliğin, toplum yararının ve mesleki sorumluluk mekanizmalarının zayıflatılması riskini barındıran yapısal bir müdahaledir.

Türkiye'nin deprem kuşağında yer aldığı, sanayi ve enerji altyapısının yüksek risk taşıdığı ve ülkemizde plansız kentleşmenin ciddi toplumsal sorunlar ve maliyetler doğurduğu göz önünde tutulduğunda statik, betonarme, yapı bilgisi, zemin mekaniği, ulaştırma, enerji sistemleri, altyapı planlaması ve kentsel tasarım gibi derslerin yoğunlaştırılarak yüzeyselleştirilmesi kabul edilemez.

Kamusal nitelik taşıyan bu mesleklerde bilgi ve beceri eksikliği yalnızca bireysel bir yetersizlik değil, telafisi mümkün olmayan toplumsal sonuçlar doğurabilecek bir güvenlik sorunudur. Eğitim süresinin kısaltılması, mesleki karar alma süreçlerinde bilimsel ve teknik irdelemenin yetersiz kalmasına, risk analizlerinin gereğince yapılamamasına ve kamu yararının ikinci plana itilmesine yol açabilecektir.

Mühendis, mimar ve şehir plancıları, kamusal sorumluluğu olan, hukuken ve vicdanen topluma karşı yükümlü meslek insanlarıdır. Bu sorumluluğun gerektirdiği bilimsel formasyon, eleştirel düşünme kapasitesi ve teknik yeterlilik, hızlandırılmış ve yoğunlaştırılmış bir eğitim modeliyle sağlanamaz.

Doğasıyla eğitim süresinin fiilen kısaltılması, kamusal niteliği olan mesleklerin toplumsal işlevini zayıflatacak; uzun erimde kamu güvenliği, afetlere karşı direnç, doğanın korunması ve yaşam çevresinin niteliği üzerinde ciddi riskler yaratacaktır.

5. Akademik Kadrolar ve Araştırma Üzerindeki Etkiler

Önerilen model;

Öğretim üyelerinin 12 ay boyunca kesintisiz ders yükü altında kalmasına,

Araştırma, proje üretme ve bilimsel gelişim faaliyetlerinin zayıflamasına,

Öğrencilerin sosyal, kültürel ve entelektüel gelişim alanlarının daralmasına neden olabilecektir.

Yoğunlaştırılmış üç yıllık eğitim modeli, akademik kadroların araştırma, proje gerçekleştirme ve uluslararası indeksli yayın üretme süreçlerini olumsuz etkileyecek, özellikle araştırma üniversitelerinde bilimsel üretimin zayıflamasına yol açacaktır.

Üniversite yalnızca öğretime odaklanmış ve ders verilen bir kurum değildir; araştırma yapılan, tartışma yürütülen, kültür ve sanatla beslenen bir bilim ortamıdır.

6. Staj, Uygulamalı Eğitim ve Mesleki Gelişim Süreçleri

Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı eğitiminde staj ve uygulamalı eğitim, kuramsal bilginin toplumsal üretim süreçleriyle buluştuğu en önemli aşamadır. Oysa ülkemizde mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı öğrencilerinin staj yeri bulmakta ve öğrenimlerini besleyecek düzeyde nitelikli staj yapmakta çok ciddi sorunlar yaşadığı bilinmektedir. Öyle ki günümüzde staj süreçleri, eğitimin organik bir parçası olmaktan çıkmış, öğrenciler için mezuniyet önünde bir “idari engel”, işverenler için “angarya” veya “ucuz işgücü” haline gelmiştir.

Yaz dönemlerinin akademik takvime dahil edilmesi, öğrencilerin zorunlu stajlarını, saha çalışmalarını ve mesleki uygulama deneyimlerini gerçekleştirmelerini güçleştirecektir. Ayrıca yaz dönemleri; mesleki yarışmalar, atölye çalışmaları, meslektaş ilişkileri ve enformel öğrenme süreçleri bakımından öğrencilerin gelişimine katkı sağlayan önemli dönemlerdir. Bu süreçlerin ortadan kaldırılması eğitimin tamamlayıcı boyutunu zayıflatacaktır.

Öte yandan, 6 Şubat 2026’da yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, işletmede mesleki eğitimi “Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen yükseköğretim kurumları ve programlarda en az bir dönem süreyle işletmelerde gerçekleştirilen uygulamalı eğitim” olarak tanımlamaktadır. Yönetmeliğin 12. maddesinde ise “İşletmede mesleki eğitim; programın niteliği, sektörün ihtiyaçları ve TYYÇ’de tanımlı öğrenme kazanımları dikkate alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslara göre en az bir dönem süreyle yürütülür. Bu eğitim; öğrencinin bilgi, beceri ve yetkinlik düzeyini artırmaya yönelik olarak, gerçek iş ortamında ve ilgili meslek alanına uygun işletmelerde gerçekleştirilir” denmektedir.

Söz konusu yönetmelikle tanımlanan en az bir dönemlik işletmede mesleki eğitimin hangi lisans programlarında uygulanacağı belirsiz olmakla birlikte TMMOB kapsamındaki meslek alanları açısından değerlendirildiğinde bu durum lisans eğitimin süresinin kısalması sonucunu doğurabilecektir. Diğer yandan ülkemizde işsizliğin giderek arttığı, sanayi ve hizmet kesimlerindeki çok sayıda işyerinin kapandığı ortadayken bir dönem süreyle mesleki eğitim ortamı sağlayacak nitelikli işletmelerin bulunması ve bu işletmelerde öğrencilerin çalışmalarını yakından

gözlemleyip onları yönlendirecek ilgili dalda uzman kişilerin olması olasılığı da düşük görünmektedir.

TMMOB’ye bağlı meslek odaları, staj yeri arayan öğrencilere destek olmak üzere çeşitli uygulamalar yapmakta, stajyerlerin sorunlarıyla da yakından ilgilenmektedir. Ancak yıllar içinde bölüm sayısı ve kontenjanların katlanarak artması, stajyer almak isteyen işyeri sayısının gün geçtikçe azalması, işletmelerin öğrencinin özgeçmişine, not ortalamasına ya da işyerinin verdiği ödeve dayalı eleme yöntemleriyle stajyer kabul etmesi, staj yeri bulma sorunun Odalar aracılığıyla çözülmesini de olanaksız kılmaktadır. Sonuç olarak staj ve işletmede mesleki eğitim, piyasanın insafına ve eleme düzeneklerine, öğrencilerin kişisel çabalarına ve şansına bırakılamayacak kadar stratejik bir eğitim aşamasıdır ve ülke gerçekleriyle örtüşen yasal düzenlemelerin yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

7. Nitelik Sorunu Süre Sorunu Değildir

Türkiye’de yükseköğretime ilişkin tartışmanın merkezine eğitim süresinin yerleştirilmesi, eğitim niteliğinin ve yapısal sorunların görünmez hale gelmesine yol açmaktadır. Sorun, lisans eğitiminin dört yıl sürmesi değil, yükseköğretimin ülkenin kalkınma, üretim ve istihdam politikalarıyla bütünlüklü bir planlama çerçevesine oturtulamamış olmasıdır.

Son yirmi yılda üniversite ve bölüm sayısındaki artışa koşut olarak mezun sayısı yükselmiş; ancak bu artış, nitelikli istihdam olanaklarıyla desteklenmemiştir. Üniversite mezunları arasındaki işsizlik oranlarının genel işsizlik oranlarının üzerinde seyretmesi, buna bağlı olarak mesleklerimizin değersizleşmesi, başat sorunun süre değil, planlama ve üretim modeli olduğunu açık biçimde göstermektedir. Son zamanlarda kimi bölümlerin kontenjanlarının düşürülmesi ise herhangi bir planlamaya dayanmadığı gibi geçmişin gözde meslekleri olan mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığına ilginin azalması ve gençlerin bu dalları tercih etmemesinin sonucudur.

Bu koşullarda eğitimin süresini kısaltmak, gençlerin daha erken mezun olmasını sağlamak dışında yapısal bir çözüm üretmemektedir. Aksine, mezun arzını artırarak mevcut istihdam sorunlarını katlayarak büyütme ve mesleki emeğin değerini aşağı çekme riski taşımaktadır. Bu durum özellikle mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı alanlarında uzmanlık gerektiren mesleki konumların zayıflamasına yol açabilecektir.

Yükseköğretimin temel amacı diploma vermek değil, toplumsal gereksinimleri karşılayabilecek nitelikli insan gücü yetiştirmektir. Bu hedefe ulaşmanın yolunu da ancak planlı istihdam politikaları, güçlü akademik altyapı ve bilimsel-teknik niteliği önceleyen bir yükseköğretim modeli oluşturur.

Dolayısıyla mesele, eğitimin kaç yıl sürdüğü değil, yükseköğretimin hangi toplumsal ve ekonomik perspektifle yapılandırıldığıdır. Süre tartışması, bu temel sorunun yerini alamaz.

SONUÇ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Birliğimize bağlı meslek odaları, lisans programlarının fiilen üç yıla indirilecek biçimde yoğunlaştırılmasının yükseköğretimin bütünlüklü yapısı açısından ciddi sakıncalar barındırdığını değerlendirmektedir.

Böyle bir düzenlemenin, Türkiye'nin dahil olduğu uluslararası akademik yeterlilik ve mesleki çerçevelerle uyum bakımından sorunlar yaratabileceği, Avrupa Yükseköğretim Alanı kapsamındaki AKTS uygulaması, iş yükü dengesi ve kalite güvencesi ilkeleriyle çelişebileceği açıktır. Eğitim süresinin kısaltılması, özellikle kamu güvenliğiyle doğrudan ilişkili mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı alanlarında mesleki yeterlilik düzeyini zayıflatma ve uzun erimde toplumsal riskler doğurma potansiyeli taşımaktadır.

Akademik takvimin yoğunlaştırılması öğretim üyelerinin araştırma yapma, proje gerçekleştirme ve bilimsel gelişim süreçlerini olumsuz etkileyecek; üniversitelerin bilim üretme kapasitesini geriletecektir. Sürecin merkezi bir idari tasarrufla yürütülmesi ise üniversitelerin anayasal güvence altındaki özerkliğini

tartışmalı hale getirecek, akademik karar alma mekanizmalarını zayıflatacaktır.

Bu nedenle Yükseköğretim Kurulu'nun söz konusu düzenlemeyi merkezi bir uygulama olarak yaşama geçirmek yerine, üniversitelerin senatolarında kapsamlı ve bilimsel değerlendirmeye açması gerektiği kanısındayız. Yükseköğretim politikalarının odağında eğitim süresinin kısaltılması değil, eğitimin niteliğinin artırılması, araştırma kapasitesinin güçlendirilmesi ve akademik özgürlüğün güvence altına alınması yer almalıdır. Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı alanlarında kamu güvenliği ve mesleki yeterlilik ilkeleri esas alınmadan yapılacak her düzenleme, telafisi güç sonuçlar doğurabilecektir.

Akademik eğitim, dar anlamda işgücü piyasasına uyarlanmış bir hızlandırılmış sertifikasyon sürecine indirgenemez. Türkiye'nin gereksinimi hızlandırılmış diplomalar değil, bilimsel üretim gücü yüksek, özerk yapısını koruyan, kamusal sorumluluk bilinciyle hareket eden ve nitelikli insan gücü yetiştiren üniversitelerdir.

Saygılarımızla,

TMMOB Yönetim Kurulu

KÜBA HALKIYLA DAYANIŞMAK ORTAK SORUMLULUĞUMUZDUR!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 18 Mart 2026 tarihinde "Küba Halkıyla Dayanışmak Ortak Sorumluluğumuzdur!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Küba'ya yönelik 60 yılı aşkın süredir devam eden ekonomik, ticari ve finansal ablukanın bugün yeni ve daha yıkıcı bir aşamaya taşındığına tanıklık ediyoruz. ABD tarafından uygulanan ve özellikle enerji alanında Küba'yı nefessiz bırakan son kararlar yalnızca bir ülkeye yönelik yaptırım değil, doğrudan doğruya halkın yaşam hakkını hedef alan bir yıkım politikasıdır.

Hastanelerin elektriksiz bırakılması, ilaç ve tıbbi ekipmana erişimin engellenmesi, üretim süreçlerinin felce uğratılması ve eğitim hizmetlerinin sektöre uğratılması; açıkça halkı açlığa, karanlığa ve çaresizliğe

mahkûm etmeyi amaçlayan bir soykırım politikasıdır.

Öte yandan, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda yıllardır Küba'ya uygulanan ablukanın kaldırılması yönünde ezici çoğunlukla kararlar alınmasına rağmen, ABD bu kararları sistematik biçimde yok saymaktadır. Bu tutum uluslararası hukukun açık bir ihlali ve halklara karşı işlenen bir suçtur.

ABD yönetimi ve Donald Trump, Küba'ya yönelik saldırgan söylemleriyle ve müdahale imalarıyla bu yıkım politikasını daha da derinleştirmektedir. Kapitalist kâr hırsını ve emperyal tahakküm arzusunu açıkça dile getiren bu yaklaşım biliyoruz ki yalnızca Küba'yı değil; dünyanın dört bir yanında halkların yaşam alanlarını savaşlar, darbeler ve ekonomik kuşatmalar yoluyla talan eden bir düzenin sürekliliğini ifade etmektedir. Emperyalizm, sermayenin çıkarları uğruna halkları yoksulluğa, göçe ve yıkıma sürüklemekte; doğayı ve emeği sınırsızca sömürmektedir.

Ancak Küba halkı, on yıllardır olduğu gibi bugün de teslim olmamakta; bağımsızlığını, eşitliğini ve onurunu kararlılıkla savunmaktadır. Tüm baskı ve kuşatma koşullarına rağmen insanlığı eşit, özgür ve adil bir dünya kurma iradesinin mümkün olduğunu gösteren, karanlıkta dahi yön tayin eden bir yıldız gibi parlamaktadır.

Emperyalizmin halkları yoksullaştıran ve yaşam alanlarını tahrip eden politikalarına karşı tarihsel sorumluluğumuz gereği bir kez daha ilan ediyoruz:

TMMOB olarak Küba halkının ülkesi ve geleceği için yürüttüğü onurlu mücadelenin yanındayız. Küba halkıyla kurulan dayanışmanın, ülkemizde anti-emperyalist, eşit, demokratik ve özgür bir gelecek mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olduğunu biliyoruz.

Bu nedenle tüm kamuoyunu bu dayanışmayı büyütme, insanın insanlığa sahip çıkma sorumluluğunu üstlenmeye çağırıyoruz.

Küba halkı yalnız değildir.

Küba'ya yönelik abluka derhal kaldırılmalıdır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Emin Koramaz

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DR. AYŞE UĞURLU YALNIZ DEĞİLDİR!

Ankara Kadın Platformu'nun düzenlediği açıklamayı okuduğu için önce memuriyetten çıkarılan ardından "cumhurbaşkanına hakaret" iddiasıyla hakkında dava açılan ATO Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Ayşe Uğurlu'ya destek vermek amacıyla "Dr. Ayşe Uğurlu hakkındaki suçlamaların bir an önce düşürülmesini istiyoruz." diyerek 17 Mart 2026 tarihinde görülen duruşmasındaydık.

Ankara Kadın Platformu'nun düzenlediği bir toplantıda basın açıklaması yapması nedeniyle hakkında "cumhurbaşkanına hakaret" davası açılan ve 14 Mayıs 2025'te memuriyetten çıkarılan Ankara Tabip Odası (ATO) Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Ayşe Uğurlu, "metin kişisel bir metin değil; siyasi eleştiri metnidir" diyerek beraatını talep etti.

Bir hekim ve adli tıp uzmanı olarak ülkesine, meslek örgütüne yıllardır hizmet eden Ayşe Uğurlu'ya yönelik iddialar hukuksuzdur. Demokratik toplumlarda kamu makamlarının eleştirilmesi ifade özgürlüğünün doğal ve meşru bir parçasıdır. Türkiye'de ise "Cumhurbaşkanına

hakaret" suçu giderek daha fazla biçimde düşünce ve ifade özgürlüğünü sınırlayan bir araç olarak kullanılmaktadır. Ayrıca bir platformun ortak iradesiyle hazırlanan bir basın açıklamasında yalnızca metni okuyan kişinin hedef alınması ve cezalandırılmak istenmesi kabul edilemez.

Duruşmada, Ankara Kadın Platformu'nun düzenlediği basın toplantısında okuduğu metnin kadın ve insan hakları temelli bir metin olduğunu söyleyen Uğurlu, "Seçim öncesi politik ortamla birlikte kadınların hak kayıpları, nafaka hak kayıpları, artan kadın cinayetleri, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması, 6284 sayılı kanunun etkin bir şekilde uygulanmaması, fiili kürtaj yasakları ve benzeri kadınları ilgilendiren hak ihlalleri temalı bir metin hazırlandı Ankara Kadın Platformu tarafından. O metnin lafzında aslında dikkatle bakıldığında kavramsal bir metin olduğunu görebiliriz. Kişilerden ziyade olgulardan ve siyasi alt okumalardan bahsedilmektedir. Seçimler öncesi kadınların haklarını elde etmeleriyle ilgili mücadelelerini güçlendirme amaçlı bir metindir. Dolayısıyla metin kişisel bir metin değil; siyasi eleştiri metnidir" dedi.

TMMOB Genel Sekreteri Özgür Topçu ve TMMOB Yönetici ve üyelerinin yanı sıra Emek Meslek Örgütleri, Sendika ve çeşitli Dernek, Vakıf ve Platformlar da Dr. Ayşe Uğurlu'ya destek vermek için duruşmadaydı.

GAZETECİLİK SUÇ DEĞİLDİR, İSMAİL ARI DERHAL SERBEST BIRAKILMALIDIR!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 23 Mart 2026 tarihinde "Gazetecilik Suç Değildir, İsmail Arı Derhal Serbest Bırakılmalıdır!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

BirGün Gazetesi muhabiri İsmail Arı'nın, bayram ziyareti için bulunduğu aile evinde gece yarısı gözaltına alınarak Tokat'tan Ankara'ya götürülmesi ve ardından tutuklanması; hukukun ve temel hakların nasıl keyfi biçimde askıya alındığını bir kez daha gözler önüne sermiştir.

İfadeye dahi çağrılmadan gerçekleştirilen bu işlem, yalnızca bir gazetecinin özgürlüğünün gaspı değil; aynı zamanda yargının siyasal iktidarın ihtiyaçları doğrultusunda işletildiğinin açık bir göstergesidir. Bağımsız ve halktan yana, kamu yararı için gazetecilik

yapan BirGün Gazetesi'nin hedef alınması ise, iktidarın eleştirel ve bağımsız basına yönelik tahammülsüzlüğünün somut bir yansımasıdır.

Ülkemizin içinden geçtiği bu süreç, demokratik geleceğimiz açısından son derece kaygı vericidir.

Toplumsal desteğini yitiren iktidar, baskıyı ve hukuksuzluğu bir yönetim biçimi haline getirerek varlığını sürdürmeye çalışmaktadır. Yargı bağımsızlığının ortadan kaldırıldığı, hukukun siyasal iktidarın ihtiyaçları

GAZETECİLİK SUÇ DEĞİLDİR, İSMAİL ARI DERHAL SERBEST BIRAKILSIN!

BirGün Gazetesi muhabiri İsmail Arı'nın, bayram ziyareti için bulunduğu aile evinde gece yarısı gözaltına alınarak Tokat'tan Ankara'ya götürülmesi ve ardından tutuklanması; hukukun ve temel hakların nası keyfi biçimde askıya alındığını bir kez daha gözler önüne sermiştir.

İfadeye dahi çağırılmadan gerçekleştirilen bu işlem, yalnızca bir gazetecinin özgürlüğünün gaspı değil; aynı zamanda yargının siyasal iktidarın ihtiyaçları doğrultusunda işletildiğinin açık bir göstergesidir. Bağımsız ve halktan yana, kamu yararı için gazetecilik yapan BirGün Gazetesi'nin hedef alınması ise, iktidarın eleştirel ve bağımsız basına yönelik tahammülsüzlüğünün somut bir yansımasıdır.

Ülkemizin içinden geçtiği bu süreç, demokratik geleceğimiz açısından son derece kaygı vericidir.

Toplumsal desteğini yitiren iktidar, baskıyı ve hukuksuzluğu bir yönetim biçimi haline getirerek varlığını sürdürmeye çalışmaktadır. Yargı bağımsızlığının ortadan kaldırıldığı, hukukun siyasal iktidarın ihtiyaçları doğrultusunda araçsallaştırıldığı bu düzende; seçilmiş belediye başkanlarından bürokratlara, siyasetçilerden gazetecilere, akademisyenlerden öğrencilere kadar toplumun her kesiminden muhalif olan herkes sistematik biçimde hedef alınmakta, baskı politikaları giderek yaygınlaştırılmaktadır.

Biliyoruz ki hedef alınan yalnızca gazeteciler değildir. Hedef alınan; halkın haber alma hakkı, gerçeğin kendisi ve ifade özgürlüğüdür. Gazetecilik faaliyetinin kriminalize edilmesi, gerçeğin üzerinin örtülmesi istenmesidir. Gazetecilere yönelik gözaltı ve tutuklamaların sıradanlaştırılması; toplumun tamamına verilmek istenen açık bir gözdağıdır.

Ancak bilinmelidir ki; halkın gerçekleri öğrenme hakkı engellenemez, demokratik değerler baskıyla ortadan kaldırılamaz. Hukuksuzluğu, baskıyı ve zulmü iktidarların güvencesi olarak görenler bilmelidir ki; halktan büyük bir güç yoktur.

TMMOB olarak bir kez daha vurguluyoruz:

İsmail Arı derhal serbest bırakılmalıdır.

Hukuksuz biçimde tutuklanan tüm gazeteciler derhal özgürlüklerine kavuşturulmalıdır.

Gazetecilik suç değildir.

Demokrasi, hukuk ve özgürlükler için mücadeleyi büyütmeye devam edeceğiz.

Emin Koramaz

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

tmmob

doğrultusunda araçsallaştırıldığı bu düzende; seçilmiş belediye başkanlarından bürokratlara, siyasetçilerden gazetecilere, akademisyenlerden öğrencilere kadar toplumun her kesiminden muhalif olan herkes sistematik biçimde hedef alınmakta, baskı politikaları giderek yaygınlaştırılmaktadır.

Biliyoruz ki hedef alınan yalnızca gazeteciler değildir. Hedef alınan; halkın haber alma hakkı, gerçeğin kendisi ve ifade özgürlüğüdür. Gazetecilik faaliyetinin kriminalize edilmesi, gerçeğin üzerinin örtülmesi istenmesidir. Gazetecilere yönelik gözaltı ve tutuklamaların sıradanlaştırılması; toplumun tamamına verilmek istenen açık bir gözdağıdır.

Ancak bilinmelidir ki; halkın gerçekleri öğrenme hakkı engellenemez, demokratik değerler baskıyla ortadan kaldırılamaz. Hukuksuzluğu, baskıyı ve zulmü iktidarlarının güvencesi olarak görenler bilmelidir ki; halktan büyük bir güç yoktur.

TMMOB olarak bir kez daha vurguluyoruz:

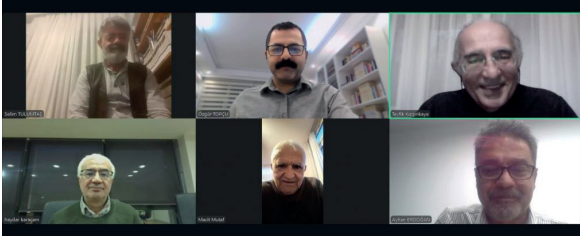
İsmail Arı derhal serbest bırakılmalıdır. Hukuksuz biçimde tutuklanan tüm gazeteciler derhal özgürlüklerine kavuşturulmalıdır. Gazetecilik suç değildir.

Demokrasi, hukuk ve özgürlükler için mücadeleyi büyütmeye devam edeceğiz.

Emin Koramaz

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB DENETLEME KURULU İLE TMMOB II. BAŞKANI VE SAYMANIYLA, DEĞERLENDİRME TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Ekrem Poyraz, TMMOB Saymanı Özgür Topçu ile TMMOB Denetleme Kurulu üyeleri Selim Tulumtaş, Mustafa Tevfik Kızıncıkaya, Ali Haydar Karaçam, Mustafa Macit Mutaftaş ve Ayhan Erdoğan 23 Mart 2026 tarihinde bir değerlendirme toplantısı gerçekleştirdiler.

TMMOB, BİRGÜN'E DESTEK ZİYARETİNDE BULUNDU

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ve TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri, BirGün muhabiri İsmail Arı'nın tutuklanmasının ardından 26 Mart 2026 tarihinde BirGün Ankara Bürosu'na destek ziyaretinde bulundu.

Ziyarette konuşan Emin Koramaz, halkın haber alma hakkına bir saldırı olduğunu belirterek "İsmail Arı'nın tutuklanması hukukun ve temel hakların nasıl keyfi

biçimde askıya alındığını bir kez daha gözler önüne serdi. Bu tutuklama yalnızca bir gazetecinin özgürlüğünün gaspı değil; aynı zamanda yargının siyasal iktidarın ihtiyaçları doğrultusunda işletildiğinin açık bir göstergesidir. Bağımsız ve halktan yana, kamu yararı için gazetecilik yapan BirGün Gazetesi'nin yanındayız" ifadelerini kullandı.

Toplumsal desteğini yitiren iktidarın, hukuksuz uygulamaları bir yönetim biçimi haline getirdiğini belirten Koramaz, "Bu düzende; seçilmiş belediye başkanlarından bürokratlara, siyasetçilerden gazetecilere, akademisyenlerden öğrencilere kadar toplumun her kesiminden muhalif olan herkes sistematik biçimde hedef alınmakta, baskı politikaları giderek yaygınlaştırılmaktadır. İsmail Arı derhal serbest bırakılmalıdır. Hukuksuz biçimde tutuklanan tüm gazeteciler derhal özgürlüklerine kavuşturulmalıdır" ifadelerini kullandı.

TBMM'NİN YAPAY ZEKÂ KOMİSYONU RAPORUNA İLİŞKİN TMMOB GÖRÜŞÜ

TBMM'nin Yapay Zekâ Komisyonu Raporuna ilişkin TMMOB Görüşü 1 Nisan 2026 tarihinde yayımlandı.

TBMM tarafından kurulan “Yapay Zekânın Kazanımlarına Yönelik Atılacak Adımların Belirlenmesi, Bu Alanda Hukuki Altyapının Oluşturulması ve Yapay Zekâ Kullanımının Barındırdığı Risklerin Önlenmesine İlişkin Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu” çalışmalarını tamamlayarak 30 Mart 2026’da raporunu yayımladı.

Meclis Araştırma Komisyonu Raporu, bilimsel olarak ele alınması gereken konulara ilişkin gerekli verileri içermeyen ve kamu yararını dışlayan bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Yayımlanan raporla ilgili yapılan hazırlık toplantılarında ve çalışmalarda komisyonda yer alan milletvekillerinin talep etmesine rağmen meslek odaları ve ilgili uzmanlık alanları komisyona çağırılmamış ve görüşleri alınmamıştır.

TMMOB Yapay Zekâ Çalışma Grubu, Bilgisayar Mühendisleri Odası’nın üyeleri milletvekilleri Utku Çakırözer (Eskişehir) ve Hasan Öztürk’ün (Bursa) bilgilendirmeleri üzerine Meclis Araştırma Komisyonunun taslak raporunu inceleyerek TMMOB görüşünü oluşturup kendilerine iletti.

Aşağıda yer alan “TBMM Yapay Zekâ Komisyonu Raporuna İlişkin TMMOB Görüşü” 30 Mart 2026’da yayımlanan komisyon raporunda “Cumhuriyet Halk Partisi Muhalefet Şerhi” başlığı altında tümüyle kapsanmıştır.

TMMOB’NİN TBMM YZ KOMİSYONU RAPORUNA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMESİ

GİRİŞ

TBMM Yapay Zekâ Araştırma Komisyonunca hazırlanan rapor, YZ teknolojilerinin geliştirilmesini ve yaygınlaştırılmasını ağırlıklı olarak ekonomik büyüme, rekabet gücü ve yönetsel verimlilik bakışıyla

irdelemektedir. Ancak bu yaklaşım, YZ’nin üretim araçları, emek süreçleri, mesleki özerklik, mahremiyet, toplumsal cinsiyet, barış ve kamusal denetim alanlarında yaratabileceği yapısal riskleri bütünlüklü biçimde değerlendirmemektedir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), YZ’yi yalnızca teknik bir ilerleme alanı olarak değil, üretim ilişkilerini, mühendislik-mimarlık-şehir plancılığı emeğini, toplumsal eşitsizlikleri ve barış ortamını doğrudan etkileyen politik ve toplumsal bir teknoloji olarak değerlendirmektedir.

TMMOB’NİN BEKLENTİSİ

TMMOB’ye bağlı Odalarının kapsadığı meslek alanları göz önünde tutulduğunda görülmektedir ki meslektaşlarımız YZ modellerinin, uygulamalarının/ürünlerinin tasarımında, geliştirilmesinde, işletilmesinde etkin görev ve sorumluluklar üstlenmektedir.

YZ sistemleri yalnızca birer yazılım değildir; fiziksel dünyayı, canlıların güvenliğini ve ekosistemlerin sürekliliğini doğrudan etkileyen dijital mühendislik-mimarlık-şehir plancılığı ürünleridir. Bu nedenle,

bu sistemlerin denetimi, sistem hangi meslek alanında geliştiriliyorsa TMMOB çatısı altındaki ilgili Odanın/ Odaların gözetimi ve onayı vazgeçilemez bir bilimsel ve teknik gerekliliktir.

Bu bağlamda TMMOB ve bağlı Odaları, hem mesleki denetim faaliyetlerimiz hem de mesleki ve teknik bilgi birikimimiz ve deneyimiz açısından başta meslek alanlarımızla ilgili YZ ürünleri olmak üzere her türlü YZ ürününün denetiminde ve YZ’ye ilişkin düzenlemelerde (regülasyon, yasal mevzuat) yetkili kılınmalıdır.

TBMM YZ Komisyonunun raporunun Yönetici Özetinde yapay zekâyla ilgili iki yasanın hazırlanmakta olduğu, Öneriler bölümündeki 27. öneride ise Türk Yapay Zekâ Kanununun hazırlanacağı belirtilmiştir. Söz konusu yasalarda ve ilgili düzenlemelerde, anayasal bir kurum olan TMMOB’nin bu yetkisi ve bağımsız denetçi işlevleri aşağıdakiler dikkate alınarak açıkça belirtilmelidir:

*TMMOB, YZ ürünlerinin tasarlanmasında, geliştirilmesinde ve işletilmesinde standartları ve uygunluk ölçütlerini tanımlayan, bu uygunlukların sağlandığını denetleyip onaylanan bir kurum olarak kabul edilmelidir.

*TMMOB, YZ modellerinin ve algoritmaların saydamlığı, algoritmik kararlarının açıklanabilirliği ve hesap verilebilirlik, risklerin tanımlanması ve önlenmesi, veri gizliliği, fikri haklar, etik ilkelerin belirlenmesi, YZ açısından mesleki etik gibi konularda kuralları, ölçütleri, ilgili işleyişi ve yaptırımları içerecek yasal düzenlemelerin oluşturulmasında doğrudan görev almalıdır.

*TMMOB, YZ araçlarının, ürünlerinin, sistemlerinin geliştirilmesi ve işletilmesinde kullanılan veri kümelerinin saptanmasında yetkili olmalı, bu veri kümelerinin uygunluğunu kontrol eden bir kurum olarak belirlenmelidir.

*TMMOB, kamu kurumlarında kullanılacak YZ uygulamalarının gereksinimlerinin tanımlanmasında, tasarımı, üretiminde/geliştirilmesinde, YZ araçlarının/ürünlerinin edinilmesinde ve işletilmesinde hem standartları ve uygunlukları belirleyen bir kurum olarak kabul edilmeli hem de bağımsız denetçi olarak yer almalıdır.

GENEL DEĞERLENDİRME

Raporun İçeriği ve Biçimsel Yapısı

1)Raporda Türkiye'nin YZ olgunluk düzeyi, şu ana dek yapılan çalışmaların sonuçları, YZ Strateji Belgesi 2021-2025'teki (YZSB) hedeflerin ne kadarının gerçekleştiğine ilişkin bir açıklama ve

2)YZ ürünlerinin kullanımı, yaygınlaştırılması, insan gücü gereksinimimiz/açığımız gibi konularda somut verileri ortaya koyan bir durum saptamasına yer verilmemiştir. Rapor kapsamında belirlenmeye çalışılan stratejik hedeflerle var olan durum arasında bir analiz yapılmadan ileriye yönelik eylemlerin tanımlanması YZ'ye uyum süreci açısından büyük risk taşımaktadır. Öte yandan raporda sözü edilen hedeflerin ve yasal düzenlemelerin dayanakları da belirsiz kalmaktadır.

Raporun "Öneriler" bölümünde, yinelenen içeriklerle çok sayıda madde var; öyle ki önerilerin 100 sayısının tutturulması için yazıldığı izlenimi doğmaktadır. Çok sayıda ve yinelenen içerikli maddelerden oluşan yöntem yerine, uygulama aşamasında daha kolay takip edilebilecek, ölçülebilirliği ve denetimini olanaklı kılacak, aynı zamanda kamu kaynaklarının daha etkin kullanılmasını sağlayacak az sayıda stratejik hedef belirlenebilirdi. Böyle bir yaklaşım, komisyon çalışmalarının çıktılarının daha anlaşılır olmasının yanında ulusal hedeflerin kamuoyuna daha açık biçimde ve kolayca aktarılması bakımından da yararlı olurdu.

Yasal Düzenlemeler

3)Türkiye'deki yasa çalışmalarında ve yasal düzenlemelerde AB'nin YZ yasasının belirleyici olacağını öngörüyoruz. Burada önemli olan yalnız ulusal düzeyde bir YZ yasası oluşturmak değildir; YZ'nin küreselliğinin içselleştirilmesi ve bu konuda gerektiğinde rekabetçi gerektiğinde bazı değerleri önceleyen bir politika izlemektir. Örneğin AB'nin düzenlemelerinde AB dışında geliştirilen

YZ ürünlerinin AB'ye girişi kurallara bağlanmıştır; raporda ise bu konuda herhangi bir görüş/öneri yer almamaktadır. Bu açıdan öncelikle aşağıdakiler dikkate alınmalıdır:

* Türkiye'deki teknoloji üreticilerinin (örneğin otomotiv sektörü) AB pazarına girişte yaşayacağı teknik engel riskleri analiz edilmelidir.

*Türkiye'ye girecek olan (ABD, Çin vb. kaynaklı) YZ ürünlerinin denetimi için AB'dekine benzer bir protokol tasarlanmalıdır.

4)YZ, teknik olmanın ötesinde bir dijital egemenlik konusudur. Hem donanım hem de yazılımda yurtdışına bağımlı kalmak büyük risk taşımaktadır. Raporda YZ alanındaki tekelleşme yeterince vurgulanmamaktadır. Dünya çapındaki büyük şirketlerin oluşturduğu tekellere karşı ne tür önlemler alınacağı, bu tekellerin Türkiye'deki faaliyetleri için ya da Türkiye'ye ürün satışıyla ilgili ne tür düzenlemeler yapılacağı açıkça belirtilmediği gibi yerli üreticilerin sermayenin büyük kuruluşlarına karşı korunmasını sağlayan önlemler de dile getirilmemiştir.

Kurumsal Yapı

5)Raporun "Öneriler" bölümünde değişik görevleri olan çok sayıda kurumun oluşturulacağı belirtilmektedir ki neredeyse bir kurum kargaşası ortaya çıkmaktadır. Öte yandan kurum çokluğunun önlenmesi için de "Türk Yapay Zekâ Kurumu (Başkanlığı)" kurulmasından söz edilmektedir. Çok sayıda kurum yerine tek kurumun altında işlevleri ve yetkileri tanımlanmış birimlerin olması yapısal açıdan daha uygundur; YZ gibi yatay kesitlere sahip bir olgunun kolaylaştırıcılığı üstlenen ve bünyesinde ilgili uzmanlıkları barındıran tek bir kurum yönetsel açıdan da daha sağlıklıdır.

6)Kurulması önerilen Türk Yapay Zekâ Kurumunun ne tür yetkileri olacağı, diğer kurumlar üzerinde ne tür yaptırımları olacağı raporda belirtilmemektedir. Ayrıca hazırlanmakta olan YZ yasası uyarınca hangi bakanlık veya bakanlıkların, hangi kurumların sorumlu kılınacağı da açık değildir. Kurumlar arasındaki iletişim ve veri paylaşımının hangi usullere göre olacağı da belirsizdir. Raporda önerilen yasal düzenlemeler ve kurumsal yapılanmalar tanımlanırken başta TMMOB olmak üzere ilgili meslek birlikleri ve uzmanlık örgütleriyle işbirliği yapılmalıdır.

Veri Sahipliği ve Veri Paylaşımı

7)Raporda verinin kamusalılığına, veri sahipliğine, verinin özel mülkiyet konusu olmaktan çıkarılmasına ve genel olarak kamu verilerinin YZ uygulamalarında kullanılmasına ilişkin herhangi bir görüş, yorum ya da öneri açıkça belirtilmemiştir.

8)Özel kesimin geliştireceği ve/veya kullanacağı YZ araçlarında kamu verilerinin kullanılmasına ilişkin izin, onay ve yaptırımların yanı sıra özel kesimin verilerinin kamu YZ uygulamalarında devletçe hangi kurullarla (izinlerle) kullanılacağına ilişkin görüş ve düzenlemelere raporda yer verilmemiştir.

9)Raporda, YZ uygulamalarının toplumsal yarar için kullanılması, bu bağlamda kamu kurumları arasında etkin veri paylaşımının yapılmasını sağlayacak düzenlemeler ve yöntemler açıklanmamıştır. Önerimiz: Veri paylaşımı ve kullanımı konusunda CBS süreci incelenmeli ve orada yaşanan sorunların (kurumsal

değişiklikler, hedeflerin gerçekleşmemesi, kurumlar arası iletişimsizlik, görev alanı değişiklikleri vb.) tekrar edilmemesi sağlanmalı.

Destekler, Teşvikler

10) YZ üreticileri açısından rapordaki genel yaklaşım piyasacı, özel sektör girişimine ağırlık veren bir anlayışı ortaya koymaktadır. Kamu kurumlarının da YZ ürünleri/ araçları geliştirmesi ve bedelsiz olarak yurttaşların erişimine/kullanımına açması sağlanmalıdır.

11) Raporda özel kesimin YZ üretimine önemli destekler (teşvikler) sağlanmasından sıklıkla söz edilmektedir. Bu desteklerin hangi ölçüt ve kurallarla sağlanacağı, sonuçlarının nasıl ölçülüp sınanacağı açık değildir ki özellikle dijitalleşme konusunda sağlanan desteklerin etki analizi yapılmaksızın bu tür adımların atılması, pek çok çöp proje olması riski doğurmaktadır.

12) Raporda YZ alanındaki yatırım ve işletme bütçeleri/ hedeflerinden yeterince söz edilmemektedir ki bu durum şunları akla getirmektedir: YZ'ye ayrılan yatırım ve işletme bütçeleri ihtiyacı karşılayabilecek düzeyde olacak mıdır? Ayrılacak bütçe ve belirtilen destekler iktidar yanlısı şirketlere kaynak aktarımı amaçlı mı olacak? Yatırım ve destekler konusunda belirli aralıklarla kamuya açık raporlar yayımlanmalı ve saydam olunmalıdır.

İletişim ve Enerji Altyapımız

13) YZ üretiminde ve uygulamalarında bölgesel öncü giderek küresel güç olmaya değinilen raporda

YZ için zorunlu olan İnternet altyapımızın, elektrik iletim ve dağıtım sistemlerimizin yetersizliğinin nasıl giderileceğine ilişkin herhangi bir görüş ya da hedef içerilmemektedir. Uzmanların ölçümüne göre en az 4 milyon km olması gereken fiberoptik İnternet ağıımız BTK'nin 2024 Faaliyet Raporuna göre ancak 605 bin km'ye yaklaşmıştır. Elektrik iletim ve dağıtım hatlarımızdaki aksaklıkların neden olduğu kesintilerin çok sayıda il-ilçemizde günlük yaşamları bile olumsuz etkilediği bilinmektedir.

Bu altyapı eksikleri göz önünde tutulduğundan raporda belirtilen hedeflerin gerçekçi olmadığı ortadadır.

14) Raporda YZ'nin geliştirilmesi ve işletilmesinde zorunlu olan veri merkezlerinin (VM) kurulacağı birkaç kez yinelenmektedir; ancak VM'ler için gereken İnternet ve enerji altyapısının nasıl sağlanacağı açıklanmamıştır. Ayrıca VM'lerin enerji tüketimi, çevreye verdiği zararlar ve bu bağlamda çevre etki değerlendirme (ÇED) incelemeleri gibi

konularda ne tür düzenlemelerin yapılacağı belirtilmemiş; kaynaklarımızın olumsuz kullanımına, doğaya ve canlı yaşamına tehdit oluşturan VM'lere ve YZ uygulamalarına ilişkin yaptırımlara yer verilmemiştir.

Emek ve İnsan Gücü

15) Raporda YZ, öncelikle verimlilik artışı, maliyetlerin düşürülmesi ve uluslararası rekabet gücünün artırılması amacıyla ele alınmaktadır. Bu yaklaşım, YZ'nin çalışma yaşamı ve mühendislik-mimarlık-şehir plancılığı emeği üzerindeki etkilerini ikincil plana itmektedir. YZ uygulamaları mühendislik-mimarlık-şehir plancılığı, bilişim ve teknik hizmet alanlarında emek süreçlerini dönüştürmekte, daha az sayıda çalışanla aynı işin yapılmasını olanaklı kılmakta, istihdam daralması, ücret baskısı ve güvencesiz çalışma biçimlerini yaygınlaştırmaktadır. YZ politikaları, yalnızca verimlilik hedefleriyle değil, istihdamın korunması, mesleki özerklik ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi temelinde ele alınmalıdır.

16) Raporda, YZ modellerinin/araçlarının eğitiminde emek veren veri üreticileri, veri etiketleyicileri gibi

iş alanları, bu alanlarda çalışan kişilerin istihdam olanakları ve ücretleri, çalışma koşulları, hakları ve sosyal güvencelerine yönelik düzenleme ve kurallar kapsamamıştır.

17) Raporda kamu hizmetlerinde YZ destekli otomatik karar ve analiz sistemlerinin yaygınlaştırılması olumlu bir gelişme olarak sunulmaktadır. Ancak bu tür uygulamalar, kamu çalışanlarının mesleki takdir yetkisini daraltma, karar süreçlerini saydam olmayan algoritmalara devretme ve yurttaşların itiraz ve hak arama mekanizmalarını zayıflatma riski taşımaktadır. YZ, kamu hizmetlerinde insan kararının yerine geçen değil, insan emeğini destekleyen, denetlenebilir ve hesap verebilir bir yardımcı araç olarak kullanılmalıdır. Son karar yetkisi her koşulda insanda kalmalıdır.

YZ Uygulamaları

18) Özgür yazılım lisansları kullanan YZ araçlarının geliştirilmesi ana hedeflerden biri olmalıyken raporda özgür yazılımların kullanımından ve özendirilmesinden (desteklenmesinden, teşviklerden) hiç söz edilmemiştir.

19) Raporda, YZ uygulamalarıyla birlikte ele alınması beklenen endüstriyel robotlar ile hizmet amaçlı robotlara hiç değinilmemiş; gerek sanayi kesiminde gerekse günlük yaşamda kullanılabilecek robotların tasarımı, üretimi ve kullanımına ilişkin standartlar ve düzenlemeler konu edilmemiştir.

DİSK, KESK, TMMOB VE TTB'DEN 1 MAYIS 2026 ÇAĞRISI: EMEĞİN HAKKI İÇİN, ADALET İÇİN, BARIŞ VE DEMOKRASİ İÇİN 1 MAYIS'A! BİRLEŞELİM, DEĞİŞTİRELİM!

DİSK-KESK-TMMOB-TTB'nin 1 Mayıs 2026 ortak programı DİSK İstanbul Koordinasyon Merkezi'ndeki basın toplantısı ile duyuruldu. Basın toplantısına DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu ve DİSK Genel Sekreteri Tayfun Görgün, KESK Eş Genel Başkanı Ayfer Koçak, TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Feramuz Aşkın, TTB önceki dönem Merkez Konseyi başkanlarından Dr. Raşit Tükel katıldı.

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB imzalı ortak çağrı metni şöyle:

Emeğin Hakkı İçin, Adalet İçin, Barış ve Demokrasi İçin 1 Mayıs'a! Birleşelim, Değiştirelim!

Biz işçiler, kamu emekçileri, mühendisler, mimarlar, hekimler, emekliler, gençler, kadınlar; biz bu ülkenin tüm değerlerini ve özelliklerini üretenler olarak yine tarihsel bir kavşakta 1 Mayıs'a yürüyoruz.

İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma gününde emeğimizin hakkı için; gelirden, vergiden, ülkede adalet için; yurttan ve dünyada barış için; gerçek bir demokrasi için 1 Mayıs meydanlarında birleşmeye ve bu düzeni değiştirmeye çağırıyoruz.

Bu düzene itirazımız var!

Çünkü biz çalışıyoruz, biz üretiyoruz; ancak emeğimizin karşılığını alamıyoruz. Ücretlerimiz enflasyon karşısında her geçen gün eriyor, alım gücümüz hızla düşüyor. Daha uzun saatler boyunca, daha düşük ücretlerle ve daha güvencesiz koşullarda çalışmaya zorlanıyoruz. Biz yoksullaşırken; bankalar, şirketler ve holdingler kâr rekorları kırmaya devam ediyor.

Bu düzende vergide adalet yok; işçiler patronlarından fazla vergi veriyor. Devletin hazinesinin büyük bir bölümü, yoksul ile zenginin aynı oranda ödediği dolaylı vergilerle dolduruluyor.

Bu düzende bizden alınan vergiler de bizim için harcanmıyor; kaynaklar halkın refahı için kullanılmıyor.

Bu düzen, umudu kalmayan gençlere yurt dışına çıkmak dışında bir hayal bırakmıyor.

Bu düzende yaşamın her alanında eşitsizlikle ve şiddetle karşı karşıya kalan kadınlar güvencesiz bırakılıyor.

Bu düzende emeklilere saygı yok, insanca yaşam hakkı yok.

Bu düzende doğa talan ediliyor, kentler rant uğruna yok ediliyor; deprem bölgelerindeki zeytinliklerimiz, meralarımız dahi sermayeye peşkeş çekiliyor.

Depremlerde on binlerce insanımızın yaşamını yitirmesine yol açan rantçı politikalar olduğu gibi devam ediyor.

Oysa bir avuç ayrıcalıklı kesimin çıkarları değil, halkın ihtiyaçları esas alındığında; gelirden ve vergiden adalet sağlandığında, bu ülkenin kaynakları hepimizi insanca yaşatmaya yeter.

Biliyoruz ki, bizim ürettiğimiz ve bizden çalınan değerler; rantçılara, faizcilere, sermayeye ve savaş harcamalarına gidiyor. Eğitimden sağlığa, barınmadan ulaşıma en temel haklarımız piyasalaştırılıyor; okullarda çocuklarımıza bir öğle yemeği bile çok görülüyor.

Ürettiğimiz değerlerin bölüşümünde artan adaletsizliğe karşı halkın tepkileri ise "siyasallaşmış yargı" ile bastırılıyor. Sendikacılar, belediye başkanları, siyasetçiler, gazeteciler, gençler, kadınlar; itiraz eden kim varsa hapisanelere dolduruluyor. Yargı talimatla "dağıtılıyor"; adalet yerini keyfiliğe bırakıyor. Sendikalaşma ve grev hakkı gasp ediliyor. "Toplu Satış" sözleşmeleriyle kamu emekçileri ve emekliler yoksulluğa ve sefalet mahkum ediliyor. KHK'larla hukuksuzca ihraç edilen on binlerce kamu emekçisi, aradan geçen on yıla rağmen hala görevlerine iade edilmiyor.

Bu düzende demokrasi yok; bu düzende muhalefete ve itiraza yer yok. Ne kadar ücretle, ne koşullarda çalışacağımıza; ne yiyeceğimize, ne içeceğimize, ne giyeceğimize, ne düşüneceğimize, neye inanacağımıza karar verme hakkını kendinde görenler, son olarak seçimlerde karşısına çıkacak adayları seçmeye kalkacak kadar pervasızlaşıyor. Kimi seçeceğimizi bile belirlemeye kalkan bu düzen, yaşamımızın her alanına "kayyum" atamaya kalkıyor.

Bizlere hak, hukuk, adalet, demokrasi vadedemeyen düzen; yıllarca bizi bölerek, parçalayarak, ayrımcılıkları körükleyerek ayakta kaldı. Kürt sorununda demokrasiye, diyaloga, barışa dayalı çözüm yerine çatışmaya, ayrımcılığa ve şovenizme dayalı politikalar hayata geçirildi. Barış ve demokratik toplum çağrısı çerçevesinde yürütülen sürece rağmen iktidar bırakalım adım atmayı siyasal operasyonları tüm

muhalefet çevrelerini de kapsayacak şekilde daha da artırdı. Günü geldi, laikliği hedef olarak inançlar üzerinden de bizleri bölmeye çalıştı.

Bu nedenle barış ve kardeşlik; en fazla biz işçilerin, emekçilerin, emeklilerin, kadınların, gençlerin ihtiyacıdır. Bizler her zaman barışı savunmaya, daha da önemlisi barışı birlikte inşa etmek için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Kapitalist sistem bugün dünya halklarına savaş, barbarlık, yoksulluk ve diktatörlük dayatıyor. Özellikle ABD emperyalizmi ve İsrail'in bölgemizde artan saldırganlığı; hukuk tanımaz bir devletin ne kadar tehlikeli bir suç örgütüne dönüşebileceğini gösteriyor ve tüm dünya halkları için tehlikeli bir model olarak karşımıza çıkıyor.

Bu nedenle;

Bizler sadece ülkemizde değil, dünyada da barışı savunmaya; emperyalist barbarlığa karşı halkların omuz omuza mücadelesini güçlendirmeye devam edeceğiz. Tüm dünyada 1 Mayıs'lar, işçi sınıfının ve emekçi halkların barış talebinin yükseleceği alanlar olacak.

Çünkü bu ülkenin emekçileri, adaletli bir düzeni, barışı ve demokrasiyi kuracak güçtedir.

Bu karanlık tabloya, ağır hak ihlallerine rağmen bu düzeni değiştirecek irade ve kararlılığa, umuda sahibiz.

Yeter ki tek başına kurtuluş olmadığını bilelim.

Yeter ki birleşelim, yeter ki örgütlenelim.

Bugün ayırtırmaya, bölmeye, yalnızlaştırmaya karşı birlikte durmanın, birlikte üretmenin, birlikte mücadele etmenin zamanıdır.

Gücümüzün birliğimizden geldiğini Türkiye'nin dört bir yanındaki 1 Mayıs alanlarında gösterebiliriz.

1 Mayıs Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü'nde çağrımızı omuz omuza yükseltelim: Birleşelim, Değiştirelim!

Yaşasın 1 Mayıs!

Biji 1 Gulan!

DİSK-KESK-TMMOB-TTB

TMMOB, KÜBALI KADINLARLA DAYANIŞMA ETKİNLİĞİNE KATILDI

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), Dünya Kadın Yürüyüşü'nün çağrısıyla Kübalı Devrimci Vilma Espin'in doğum günü olan 7 Nisan'da düzenlenen Kübalı kadınlarla dayanışma etkinliğine katıldı.

Küba Büyükelçiliği, José Martí Küba Dostluk Derneği temsilcileri ile Türkiye'den kadın, emek ve meslek örgütlerinin katılımıyla gerçekleştirilen etkinlikte, dayanışma ve ortak mücadele vurgusu öne çıktı.

Etkinlikte TMMOB adına söz alan Yürütme Kurulu Üyesi Hülya Küçükkaras, TMMOB'nin Küba'yla dayanışma çerçevesinde çalışmalar yürüttüğünü, büyükelçilikle

eşgüdüm içerisinde Küba'daki meslek örgütleriyle doğrudan bağlantıda olduklarını belirtti.

Küba'yla yürütülen çalışmalarda mühendislik, mimarlık ve şehir planlama alanlarındaki öncelikli ihtiyaçlar ile enerji, altyapı, konut, ulaşım ve afet yönetimi başlıklarındaki sorunların ele alındığını ifade eden Küçükkaras, abluka koşullarının teknik süreçlere etkisinin de değerlendirildiğini aktardı. Ayrıca teknik dayanışmanın geliştirilebileceği alanlar, TMMOB üyelerinin katkıda bulunabileceği çalışmalar ve ortak eğitim, çalıştay, saha çalışması ile proje gerçekleştirme süreçlerine ilişkin beklentilerin karşılıklı olarak paylaşıldığını vurguladı.

Etkinlikte söz alan örgüt temsilcileri, Küba'yla dayanışmanın büyütülmesi gerektiğini vurgularken, kadınların eşitlik ve özgürlük mücadelesinin ortak bir zeminde güçlendirilmesinin önemine dikkat çekti.

EMEP, TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

Emek Partisi Genel Başkanı Seyit Aslan, EMEP Genel Başkan Yardımcısı Selma Gürkan ve EMEP MDK üyesi Şükran Doğan, TMMOB'yi ziyaret ederek TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ve TMMOB Genel Sekreteri Özgür Topçu ile bir araya geldi.

Görüşmede 1 Mayıs 2026 eylem planı üzerine genel değerlendirmeler konuşularak karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

EMEĞİMİZ, GELECEĞİMİZ VE MESLEK ONURUMUZ İÇİN: BİRLEŞELİM, DEĞİŞTİRELİM!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, hukuksuzluk, ekonomik kriz ve mesleki değersizleşmeye karşı ortak mücadele vurgusu yaparak kamuoyuna 1 Mayıs 2026 için çağrıda bulundu.

Fabrikalarda, şantiyelerde, tersanelerde, santrallerde, inşaatlarda, tarlalarda, hastanelerde, ofislerde alın teri dökenlerin; emeğin ve emekçilerin birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs İşçi Bayramı kutlu olsun!

Hayatın her alanını ilmek ilmek ören, dünyayı yaşanabilir kılan emeğin uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs'ı; ülkemizin ve halkımızın geleceği açısından tarihsel bir eşikte karşıyoruz. Sokakları, meydanları, şantiyeleri ve ofisleri dolduran milyonlarla birlikte sesimizi yükseltiyoruz; eşitlik, özgürlük, demokrasi, adalet ve barış talebimizi büyütüyoruz.

Ülkemiz uzunca bir süredir zifiri bir karanlığın pençesinde yaşam mücadelesi veriyor. Hukuksuzluk olağan bir yönetim biçimi haline getirildikçe, yargı mekanizması halkın haklarını değil, imtiyazlı bir azınlığın çıkarlarını koruyan bir araca dönüşüyor. Anayasa'nın hiçe sayıldığı, hak arama yollarının tıkanması bu düzende demokrasi ağır yaralar alıyor; adalet duygusu aşındırılıyor, toplumsal barış zedeleniyor.

Ekonomik kriz ve hayat pahalılığı, emeğiyle geçinen tüm toplumsal kesimler gibi biz mühendis, mimar ve şehir plancıları için de artık bir "geçim derdi" olmanın ötesine geçerek bir varoluş mücadelesine dönüşmüş durumda... Bu ülkenin imkânlarıyla yetişen meslektaşlarımızın emeği değersizleştiriliyor, meslek alanlarımız piyasa ve rant politikalarına teslim ediliyor; diplomalarımız sermayenin ucuz işgücü deposuna indirgeniyor. Emeğimizin karşılığı her geçen gün daha fazla erirken; işsizlik, güvencesizlik ve düşük ücretlere mahkum ediliyoruz.

Biliyoruz ki bu tablo bir kader değildir.

Bilimi ve tekniği halkın yararına değil, bir avuç sermayenin çıkarına sunanların bilinçli tercihlerinin sonucudur. İktidarın süslü söylemleri, yaşadığımız derin adaletsizlikleri ve hak gasplarını gizlemeye yetmiyor.

Bu düzene artık yeter diyoruz!

Bu dünyayı var eden bizler, emeğin ve bilimin gücüyle yeni bir toplumsal düzen kurabiliriz.

Bizler; baskıya, sömürüye ve hukuksuzluğa karşı demokrasiyi, adaleti ve barışı savunuyoruz. Demokrasinin, ifade özgürlüğünün ve hukukun üstünlüğünün güvence altına alındığı; laik, demokratik, özgürlükçü, eşitlikçi ve toplumcu bir düzeni birlikte kuracağız.

Üreten, gelişen, hakça bölüşen; insana, emeğe, çevreye ve doğaya saygılı bir düzeni birlikte kuracağız.

İnsan onuruna yaraşır bir iş ve ücretin, kamusal sosyal güvenliğin ve sendikal hakların eksiksiz güvence altına alındığı bir yaşamı birlikte kuracağız.

Her türlü ayrımcılığa, cinsiyetçiliğe ve ötekileştirmeye karşı eşit yurttaşlığı; yurttta, bölgede ve dünyada kalıcı barışı esas alan bir geleceği birlikte kuracağız.

Çünkü biliyoruz: Bu karanlık ancak örgütlü mücadeleyle, dayanışmayla ve birlikte değiştirilebilir.

Zaman, bu koyu karanlığı emeğin ve bilimin aydınlığıyla dağıtma zamanıdır. Gücümüzü birliğimizden, haklılığımızı emeğimizden ve mesleki onurumuzdan alıyoruz. Ülkemize ve gelecek kuşaklara karşı sorumluluğumuzu yerine getirmek için umutla, kararlılıkla ve mücadeleyle yürüyoruz.

2026 1 Mayıs'ında, tarihin bu kırılma anında ilan ediyoruz: Birliğimizi, mücadelemizi ve dayanışmamızı böylesi bir toplumsal düzeni kurmak için güçlendireceğiz.

BİRLEŞELİM, DEĞİŞTİRELİM!

1 Mayıs meydanlarından yükselen sesimiz emeğimizin hakkını aldığımız, adaletin, demokrasinin ve barışın egemen olduğu güzel günlerin habercisi olacak...

Yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın TMMOB!

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

OKULLARDA GERÇEKLEŞEN SALDIRILARI KINIYORUZ!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 15 Nisan 2026 tarihinde Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta gerçekleşen okul saldırılarına ilişkin bir basın açıklaması yaptı.

Okullarda yaşanan silahlı saldırılar, öğretmenlerin can güvenliğinin dahi sağlanmadığı bir eğitim düzenine sürüklendiğimizi açıkça göstermektedir. Bu tablo tesadüf değildir; yıllardır adım adım niteliksizleştirilen, bilimsellikten uzaklaştırılan ve piyasacı anlayışa teslim edilen eğitim politikalarının doğrudan sonucudur.

Eğitimin kamusal bir hak olmaktan çıkarılması, okulları yalnızca bilgi üreten kurumlar olmaktan uzaklaştırmakta; aynı zamanda şiddetin, eşitsizliğin ve güvencesizliğin yeniden üretildiği mekânlara dönüştürmektedir. Bugün yaşananlar, toplumda derinleşen krizlerin ve artan şiddetin eğitim alanındaki yansımasıdır.

Bilimden, akıldan ve kamusal sorumluluktan uzak bir eğitim sistemi; sorgulamayan, eleştirmeyen ve geleceksiz bırakılmış kuşaklar yaratır. Bu durum yalnızca eğitim alanını değil, toplumsal barışı ve birlikte yaşam iradesini de tehdit etmektedir.

Bu nedenle altını özellikle çiziyoruz: Eğitimde laik ve bilimsel yaklaşım, aklın rehberliği ve özgür düşünce her zamankinden daha hayati bir ihtiyaçtır. Bu değerlerden uzak bir eğitim toplumu karanlığa sürüklemeye devam edecektir.

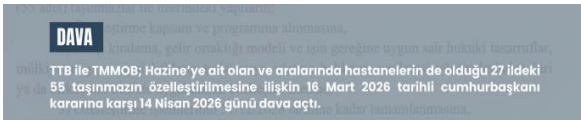
TMMOB olarak; eğitimin piyasacı ve ideolojik kuşatmadan kurtarılmasını, bilimsel temelde yeniden yapılandırılmasını, okullarda güvenliğin derhal sağlanmasını talep ediyoruz. Eğitimde gericiliğe, piyasacılığa ve şiddeti besleyen politikalara karşı; bilimi ve kamucu anlayışı savunmaya devam edeceğiz.

Okullarımızda gerçekleşen saldırılarda yaralananlara acil şifalar diliyor, hayatını kaybeden yurttaşlarımızın ailelerine başsağlığı diliyoruz. Okullarda yaşanan silahlı saldırılar, öğretmenlerin can güvenliğinin dahi sağlanmadığı bir eğitim düzenine sürüklendiğimizi açıkça göstermektedir. Bu tablo tesadüf değildir; yıllardır adım adım niteliksizleştirilen, bilimsellikten uzaklaştırılan ve piyasacı anlayışa teslim edilen eğitim politikalarının doğrudan sonucudur.

TTB VE TMMOB, ARALARINDA HASTANELERİN DE OLDUĞU 27 İLDEKİ 55 TAŞINMAZIN ÖZELLEŞTİRME KAPSAMINA ALINMASINA KARŞI DAVA AÇTI

Türk Tabipleri Birliği (TTB) ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB); Hazine'ye ait olan ve aralarında hastanelerin de olduğu 27 ildeki 55 taşınmazın özelleştirilmesine ilişkin 16 Mart 2026 tarihli Cumhurbaşkanlığı kararına karşı 14 Nisan 2026 günü dava açtı.

Dava dilekçesinde ilk olarak Anayasa'nın 47. maddesi uyarınca özelleştirmeye ilişkin usul ve esasların kanun ile düzenlenmesinin zorunlu olduğu, dolayısıyla kararın Cumhurbaşkanlığı tarafından alınabilmesinin yetki ve şekil unsuru bakımından hukuka uyarlılık taşımadığı belirtilmiştir.

Özelleştirme kararının Cumhuriyet'in temel ilkelerine, sosyal devlet ilkesine, yaşama ile maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkına ve kamu yararına aykırılık teşkil ettiği de ifade edilen dilekçede; "Kent merkezlerinde yer alan, kamusal bir sağlık hizmetinin sunumu için halkın kolayca ulaşabildiği mevcut sağlık tesisleri ve arazilerin, finansman yaratmak amacıyla özelleştirilme konusu edilmesinde hukuka ve kamu yararına aykırılık bulunmaktadır. Devlet hazinesine finansman sağlamak isteniyor ise bu mevcut sağlık tesisi ve tesis alanlarının üstelik satış, kira vb. amaç dışı yöntemleri de içerecek biçimde özelleştirilmesi suretiyle değil, kamusal ve etikli bir planlama suretiyle olmalıdır. Kamunun sağlık hakkına hizmet etmesi gereken alanların finansman kaynağı olarak görülmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı açıktır" denildi ve yargı içtihatlarında da sağlık hizmetlerinin ayrıcalıklı konumunun açıkça kabul edildiği hatırlatıldı.

Dilekçede özelleştirmeye konu alanların bir kısmının Hazine'ye devrinin yalnızca hastane, verem savaş merkezi vb. kurumsana yönelik amaçlarla özgüldüğünü, bir kısmının yalnızca sağlık tesisi kurulumu karşılığında şartlı olarak Hazine'ye vakfedildiğini dikkat çekilen dilekçede; yine özelleştirmeye konu olan ve şehir hastaneleri gerekçe gösterilerek atıl bırakılan hastaneler için yenilenmesi veya başkaca sağlık kuruluşuna yapılabilmesi amacıyla hareket edilmesinin gerektirildiğini altı çizildi.

Tüm bu sebepler ile ressen gözlemlenecek nedenlerle işlemin iptali istenen dilekçede, kararın uygulanması halinde telafisi olanaksız zararların doğacağından hareketle gecikmeksizin yürütmenin durdurulması talebi de iletilmiştir.

Dava dilekçesinde ilk olarak Anayasa'nın 47. maddesi uyarınca özelleştirmeye ilişkin usul ve esasların kanun ile düzenlenmesinin zorunlu olduğu, dolayısıyla kararın Cumhurbaşkanlığı tarafından alınabilmesinin yetki ve şekil unsuru bakımından hukuka aykırılık taşımadığı belirtildi.

Özelleştirme kararının Cumhuriyet'in temel ilkelerine, sosyal devlet ilkesine, yaşama ile maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkına ve kamu yararına aykırılık teşkil ettiği de ifade edilen dilekçede; "Kent merkezlerinde yer alan, kamusal bir sağlık hizmetinin sunumu için halkın kolayca ulaşabildiği mevcut sağlık tesisleri ve arazilerin, finansman yaratmak amacıyla özelleştirilme konusu edilmesinde hukuka ve kamu yararına aykırılık bulunmamaktadır. Devlet hazinesine finansman sağlanmak isteniyor ise bu mevcut sağlık tesisi ve tesis alanlarının üstelik satış, kira vb. amaç dışı yöntemleri de içerecek biçimde özelleştirilmesi

suretiyle değil; kamusal ve etkili bir planlama suretiyle olmalıdır. Kamunun sağlık hakkına hizmet etmesi gereken alanların finansman kaynağı olarak görülmesinde hukuka uyarlık bulunmadığı açıktır" denildi ve yargı içtihatlarında da sağlık hizmetlerinin ayrıcalıklı konumunun açıkça kabul edildiği hatırlatıldı.

Dilekçede özelleştirmeye konu alanların bir kısmının Hazine'ye devrinin yalnızca hastane, verem savaş merkezi vb. kurulmasına yönelik amaçlara özgülendiğine, bir kısmının yalnızca sağlık

tesisi kurulması karşılığında şartlı olarak Hazine'ye vakfedildiğine dikkat çekilen dilekçede; yine özelleştirmeye konu olan ve şehir hastaneleri gerekçe gösterilerek atıl bırakılan hastaneler için yenilenmesi veya başkaca sağlık kuruluşları yapılabilmesi amacıyla hareket edilmesi gerektiğinin altı çizildi.

Tüm bu sebepler ile resen gözetilecek nedenlerle işlemin iptali istenen dilekçede, kararın uygulanması halinde telafisi olanaksız zararların doğacağından hareketle gecikmeksizin yürütmenin durdurulması talebi de iletildi.

DORUK MADENCİLİK İŞÇİLERİ DERHAL SERBEST BIRAKILMALIDIR!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 21 Nisan 2026 tarihinde "Doruk Madencilik İşçileri Derhal Serbest Bırakılmalıdır!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Doruk Madencilik işçilerinin, aylarca ödenmeyen ücretleri ve gasp edilen hakları için başlattıkları açık grevine yönelik müdahale ve 110 emekçinin gözetimine alınması kabul edilemez.

Ülkemizde giderek artan yoksulluk ve güvencesizlik, emeğiyle geçinen milyonları insanca bir yaşamdan uzaklaştırmakta, yaşamlarını sürdürmez hale getirmektedir. İşçiler en temel hakları olan ücretlerini talep ettikleri için cezalandırılmakta, hak arama mücadelesi baskı altına alınmaktadır.

Haklarımız ve geleceğimiz için hep beraber mücadele edeceğiz!

Gözetimine alınan Doruk Madencilik işçileri derhal serbest bırakılmalı, talepleri gecikmeksizin karşılanmalıdır.

TMMOB olarak; emeğin, bilimin ve kamu yararının yanında durmaya devam edeceğiz.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DORUK MADENCİLİK İŞÇİLERİNİN YANINDAYIZ!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 13 Nisan 2026 tarihinde "Doruk Madencilik İşçilerinin Yanındayız!" başlıklı bir basın açıklaması gerçekleştirdi.

Doruk Madencilik işçileri, ücret, tazminat ve çalışma hakları için Ankara'ya yürüyor.

Aylardır ödenmeyen ücretler, yıllara yayılan tazminat kayıpları ve güvencesiz çalışma uygulamaları;

yalnızca bir işletmenin değil, kamusal denetim ve sorumluluk mekanizmalarının işletilmemesinin açık bir göstergesidir.

İşçilerin; birikmiş ücret ve sosyal hak alacaklarının ödenmesi, tazminat haklarının eksiksiz karşılanması, dayatılan ücretsiz izin uygulamalarının kaldırılması, işten çıkarılanların işe iadesi ile işçi sağlığı ve iş güvenliği koşullarının sağlanmasına yönelik talepleri meşrudur ve gecikmeksizin karşılanmalıdır.

Emekçilerin yaşam ve çalışma koşullarını her geçen gün daha da ağırlaştıran bu anlayışı kabul etmiyoruz. Alın terinin karşılığını, insanca yaşam ve güvenceli çalışma hakkını talep eden Doruk Madencilik işçileri yalnız değildir.

TMMOB olarak; emeğin, bilimin ve kamu yararının yanında durmaya, Doruk Madencilik işçilerinin haklı mücadelesini desteklemeye devam edeceğiz.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

CHP MİLLETVEKİLLERİ KAYIHAN PALA VE MURAT ÇAN TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Bursa Milletvekili, Sağlık Politika Kurulu Başkanı Kayıhan Pala ve beraberindeki CHP Samsun Milletvekili, Sağlık Politika Kurulu üyesi Murat Çan 22 Nisan 2026 tarihinde TMMOB'yi ziyaret ederek TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ve TMMOB Genel Sekreteri Özgür Topçu ile görüştü. Görüşmede, ülke gündemi, Ülke gündemi ve işçi sağlığı ve iş güvenliği uzmanlarının sorunları üzerine değerlendirmelerde bulunuldu.

TMMOB, DORUK MADENCİLİK İŞÇİLERİNİ KURTULUŞ PARKI'NDA ZİYARET ETTİ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, TMMOB yöneticileri ve üyeleri, 24 Nisan 2026 tarihinde Ankara Kurtuluş Parkı'nda direnişlerini sürdüren Doruk Madencilik işçilerini ziyaret etti. Ziyarete, ödenmeyen ücretler, gasp edilen tazminat hakları ve güvencesiz çalışma koşullarına karşı yürütülen mücadelenin yanında olduğu vurgulandı.

TMMOB heyeti tarafından gerçekleştirilen ziyarette, işçilerin haklı ve meşru taleplerinin yanında olduğu vurgulanarak, yaşanan sürecin kabul edilemez olduğu ifade edildi. Açıklamada, emeğin karşılığının ödenmemesinin, işçilerin en temel haklarının gasp edilmesinin ve güvencesizliğin derinleştirilmesinin bir hukuk ihlali olduğu kadar, kamusal denetimin ortadan kaldırılmasının da bir sonucu olduğu belirtildi.

TMMOB, madenler başta olmak üzere tüm çalışma alanlarında kamusal denetimin esas alınması, bilimin ve teknolojinin rehberliğinde üretim yapılması ve işçi sağlığı ile iş güvenliğinin bir zorunluluk olarak ele alınması gerektiğini bir kez daha vurguladı.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), Ankara'da Kurtuluş Parkı'nda hakları için mücadele eden Doruk Madencilik işçilerini ziyaret etti.

Eskişehir'in Mihaliççik ilçesinden başlattıkları yürüyüşün ardından Ankara'ya ulaşarak Kurtuluş Parkı'nda eylemlerini sürdüren işçiler; aylardır ödenmeyen ücretleri, gasp edilen kıdem ve ihbar tazminatları ile güvencesiz çalışma koşullarına karşı direnmektedir.

Ziyarete ayrıca, Doruk Madencilik işçilerinin birikmiş ücretlerinin derhal ödenmesi, tüm tazminat haklarının eksiksiz karşılanması ve güvenceli çalışma koşullarının sağlanması talepleri dile getirildi.

TMMOB, emeğin sömürülmesine, hak gasplarına ve güvencesizliğe karşı mücadelenin süreceğini belirterek Doruk Madencilik işçilerinin yanında olmaya devam edeceğini kamuoyuna duyurdu.

1977, 1989 ve 1996 1 MAYISLARINDA YİTİRDİKLERİMİZİ ANDIK

DİSK, KESK, TMMOB, TTB'nin çağrısıyla saat 11.00'de 1 Mayıs 1977'de yitirdiklerimizi Kazancı Yokuşu'nda, 1 Mayıs 1989'da yitirdiklerimizi saat 12.30'da Şişhane'de ve 1 Mayıs 1996'da yitirdiklerimizi saat 14.00'te Kadıköy'de bir araya gelerek 29 Nisan 2026 tarihinde karanfillerimizle bir kez daha andık.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz Kadıköy'de yaptığı konuşmada, "1 Mayıs'ta katledilen canlarımızı ve bu topraklarda bağımsızlık, emek ve demokrasi mücadelesinde yitirdiğimiz tüm yoldaşlarımızı bir kez daha sonsuz saygıyla, sevgiyle anıyor, halkımızı 1 Mayıs günü alanlarda buluşmaya, emeğin, özgürlüğün ve eşitliğin sesini birlikte yükseltmeye çağırıyorum." dedi.

Anmalarda; 1 Mayıs'ta, devrim ve demokrasi mücadelelerinde yaşamını yitirenler için bir dakikalık saygı duruşunda bulunuldu ve ardından karanfiller bırakıldı. TMMOB, DİSK, KESK, TTB Yöneticileri anmalarda birer konuşma yaptılar. Saat 14.00'te Kadıköy'de yitirdiklerimiz için yapılan anmada TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın konuşmasının tamamı şöyle:

Sevgili Dostlar, Sevgili Basın Emekçileri,

Hepinizi bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları adına sevgiyle, dostlukla ve dayanışmayla selamlıyorum.

Bu topraklar ne yazık ki toplumsal hafızamıza kazınmış derin acılarla dolu. Tarihimiz boyunca, toplumsal muhalefetin yükselişini bastırmak, için kitle katliamlarının bir yöntem olarak kullanıldığı bir ülkede yaşıyoruz.

Emeğe, emekçiye, devrimcilere, demokratlara ve yurtseverlere düşmanlık; bu düzenin sürekliliğini sağlayan temel araçlardan biri haline getirilmiş durumda.

Sömürünün çarkları dönsün diye emeğin sesi bastırılmakta, sermaye iktidarını korumak adına ölümler olağanlaştırılmaktadır.

Bu nedenle on yıllardır katlediliyoruz.

Bugün de bu acının izini sürerek yollardaydık. Sabah 1977 1 Mayıs'ında yitirdiğimiz arkadaşlarımızı, yoldaşlarımızı anmak için Kazancı Yokuşu'ndaydık.

Ardından 1989 1 Mayıs'ında Taksime yürümek isterken Şişhane'de polis kurşunuyla katledilen 17 yaşındaki

tekstil işçisi Mehmet Akif Dal'ı karanfillerimizle andık.

Ve şimdi Kadıköy'deyiz...

Aynı acının, aynı karanlığın ve aynı mücadelenin içinden geçerek buraya geldik.

1996 yılının 1 Mayıs'ında henüz yirmili yaşlarında yitirdiğimiz, Hasan Albayrak, Yalçın Levent ve Dursun Odabaşı'ı saygıyla anıyorum. Anıları önünde bir kez daha saygıyla eğiliyorum.

Bugün burada katledilen üç arkadaşımızı anarken, aynı zamanda bu düzenin yarattığı sonuçlarla da yüzleşiyoruz.

Hepimiz hatırlıyoruz. 1990'lı yıllar; faili meçhul cinayetlerin, gözaltında kayıpların ve kontrgerilla faaliyetlerinin sıradanlaştırıldığı; hukukun askıya alındığı, yaşam hakkının yok sayıldığı bir dönemdi.

Devletin açık ve örtük mekanizmalarıyla yürütülen bu süreçte hedef alınan yalnızca insanlar değil; örgütlü toplum, yükselen muhalefet ve devrimci mücadeleydi.

Bu karanlık, emeğin ve özgürlüğün sesini bastırmak için sistemli bir biçimde işletildi.

İşte 1996 1 Mayıs'ı, bu kuşatmanın ortasında gerçekleşti.

1977'de Taksim'de, 1989'da Şişhane'de ortaya çıkan tabloyla birlikte düşünüldüğünde; Kadıköy'de yaşananlar aynı tarihsel hattın, aynı saldırganlığın, aynı karanlığın devamıdır.

Aradan geçen yıllar boyunca bu katliamlarla tüm boyutlarıyla yüzleşmesini engelleyenler, sorumlularını açığa çıkartmayanlar, sonraki yıllarda yaşanan katliamların da üzerlerini örtenlerdir.

Sivas'ın, Gazi'nin, Suruç'un, 10 Ekim'in üzerini örtenlerdir. Ülkemizde yıllardır kendini muhafaza eden kirliliği ve derin ilişkiler ağıdır.

Ancak şu iyi bilinsin ki, bizler kaybettiğimiz arkadaşlarımızı unutmadığımız gibi, katilleri de asla unutmayacağız, ve birgün mutlaka hesabını soracağız.

Yine, herkes bilsin ki, katliamlarla arkadaşlarımızı bizden koparabilirler, sevdiklerimizi ellerimizden alabilirler ama bizlerin gelecek güzel günlere olan inancını asla yok edemezler.

Gelecek güzel günlere olan inancımızı ve umudumuzu korumak, bu umudu büyütmek aramızdan ayrılan arkadaşlarımıza en büyük borcumuzdur.

Aramızdan kopartılan arkadaşlarımız, katledildikleri gün hangi duygularla 1 Mayıs kutlamalarında yerlerini

almışlarsa, bizlerde aynı duygularla 1 Mayıs 2026 Cuma günü Türkiye'nin dört bir yanındaki 1 Mayıs alanlarında ve İstanbul'da Kadıköy'de olacağız.

Emperyalizmin, faşizmin ve gericiğin karanlığına karşı, eşit, özgür, bağımsız, laik ve demokratik bir Türkiye özlemini haykıracağız.

Emek sömürsüne, ülkemizin, doğamızın, kamu kaynak ve varlıklarımızın yağmalanmasına, rant imparatorluğuna ve diktaya hayır diyeceğiz.

Hayatımız boyunca çalınan ve sömürülen emeğimizin hesabını soracağız.

Tüm emekçileri, tüm mühendisleri, mimarları, şehir plancılarını, ülkemizin demokratik geleceğine inanan herkesi ve tüm halkımızı; 1 Mayıs günü alanlarda buluşmaya, emeğin, özgürlüğün ve eşitliğin sesini birlikte yükseltmeye çağırıyorum.

1 Mayıslarda katledilen canlarımızı ve bu topraklarda bağımsızlık, emek ve demokrasi mücadelesinde yitirdiğimiz tüm yoldaşlarımızı bir kez daha sonsuz saygıyla, sevgiyle anıyor, TMMOB adına, bu mücadelede hepimize kolaylıklar diliyorum.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB ANKARA İL KOORDİNASYON KURULU: YAŞASIN LAİK, DEMOKRATİK TÜRKİYE MÜCADELESİ!

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu, KESK Ankara Şubeler Platformu, ASMMMO ve ATO, 1 Mart 2026 tarihinde "Laiklik, Özgürlük, Demokrasi Buluşması"nda bir araya geldi.

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Sami Can Gökoğlu, TMMOB Ankara İKK adına basın açıklamasını gerçekleştirdi:

"Değerli Basın Emekçileri, Sevgili Ankara Halkı,

Bugün burada sadece laikliği birlikte savunmuyoruz birbirimizi ve imzacıları savunmak için burada değiliz. Çünkü biliyoruz ki laikliği savunmak, eşit yurttaşlığı savunmaktır. Laikliği savunmak, burada yaşamı savunmaktır.

Laikliğe sahip çıkmak sadece ideolojik bir tercih değildir; özgürce nefes alabilmenin ve çocuklarımıza eşit, adil bir ülke bırakmanın mücadelesidir.

Bir kez daha sesleniyoruz: Laiklik suç değildir.

Laikliği savunmak suç değildir.

Demokrasiye, hukuka, bilime ve laikliğe sahip çıkmaya ve mücadeleyi büyötmeye devam edeceğiz.

Yaşasın Laik, Demokratik Türkiye mücadelemiz."

TMMOB BOLU İKK: HALKIN SEÇİMİNE VE HUKUK DEVLETİ İLKESİNE YÖNELİK MÜDAHALELER KABUL EDİLEMEZ

TMMOB Bolu İl Koordinasyon Kurulu, Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan'ın tutuklanması ve görevden uzaklaştırılmasına ilişkin 4 Mart 2026 tarihinde "Halkın Seçimine ve Hukuk Devleti İlkesine Yönelik Müdahaleler Kabul Edilemez" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan'ın tutuklanması ve görevden uzaklaştırılması, ülkemizde seçilmiş yerel yöneticilere yönelik müdahalelerin geldiği noktayı bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Halkın oylarıyla göreve gelmiş bir belediye başkanının yargı süreçleri üzerinden görevinden uzaklaştırılması, yalnızca kişisel bir soruşturma başlığı değildir; bu durum doğrudan halkın seçme ve seçilme hakkını, yerel yönetimlerin işleyişini ve demokratik düzeni ilgilendirmektedir.

TMMOB olarak daha önce de benzer uygulamalara karşı açık tutum aldık. Seçilmiş belediye başkanlarının, yerel yöneticilerin ve siyasetçilerin gözaltı ve tutuklama tedbirleriyle görevlerinden uzaklaştırılmasını; hukukun üstünlüğünü zedeleyen, demokratik meşruiyeti

aşındıran ve siyasal alanı yargı eliyle yeniden dizayn etmeye dönük uygulamalar olarak değerlendirdik.

Bugün de aynı noktadayız.

Demokratik bir hukuk devletinde yargı, siyasal rekabetin ya da siyasal hesaplaşmanın aracı haline getirilemez. Masumiyet karinesi, adil yargılanma hakkı ve savunma hakkı temel anayasal güvencelerdir. Bu güvencelerin siyasal iktidarın tercihleri doğrultusunda daraltılması, yalnızca bireysel hak ihlali yaratmaz; toplumsal güven duygusunu ve hukuk düzenini de derinden sarsar.

Bugün geldiğimiz noktada ülkemizin hali endişe vericidir.

Seçilmiş belediye başkanlarının, siyasetlerin,

bürokratların, gazetecilerin, öğrencilerin tutuklu olduğu, yerel yönetimlerin kayyım uygulamaları ya da görevden uzaklaştırmalar yoluyla işlevsizleştirildiği, bir tablo ile karşı karşıyayız. Yargı tedbirlerinin istisna olmaktan çıkartılıp olağan yönetim pratiğine dönüştürülmesi, hukuk devletinin temel ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

Siyasal iktidarın sorumluluğu; hukukun üstünlüğünü ve yargı bağımsızlığını tartışmasız biçimde güvence altına almak, seçilmiş iradeye yönelik müdahalelere son vermek ve yerel yönetimlerin demokratik işleyişini sağlamaktır.

TMMOB olarak; demokrasiye, hukuk devletine ve halk egemenliğine yönelik müdahaleleri kabul etmiyoruz. Halkın seçtiği yerel yöneticilere ilişkin işlemler hukuka uygunluk, şeffaflık ve adalet ilkeleri çerçevesinde yürütülmeli; yargı süreçleri siyasal sonuç üretmenin aracı haline getirilmemelidir.

TMMOB dün olduğu gibi bugün de, demokratik hak ve özgürlükleri, hukukun üstünlüğünü ve halk iradesini savunmayı sürdürecektir.

TMMOB Bolu İl Koordinasyon Kurulu

TMMOB'YE BAĞLI İKK'LAR: İŞ CİNAYETLERİ KADER DEĞİLDİR

"TMMOB 3 Mart İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü" dolayısıyla TMMOB'ye bağlı İl/İlçe Koordinasyon Kurulları, 3 Mart 2026 tarihinde basın açıklamaları gerçekleştirdiler.

Bugün 3 Mart 2026. 1992 yılında Zonguldak Kozlu'daki kömür ocağında meydana gelen grizu patlamasında 263 maden emekçisini yitirdiğimiz katliamın 34. yılındayız. Kozlu'da kaybettiğimiz emekçileri saygıyla anıyor; onların anısını iş cinayetlerine karşı yürüttüğümüz mücadelenin tarihsel sorumluluğu olarak görüyoruz.

Ülkemizdeki iş cinayetlerine dikkat çekebilmek, insan hayatının, işçi sağlığının ve iş güvenliğinin önemini vurgulamak için 3 Mart tarihi TMMOB tarafından "İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü" olarak ilan edilmiştir. Çünkü bu ülkede madenler, inşaatlar, tersaneler, fabrikalar ve şantiyeler hâlâ emekçilerin mezarı olmaya devam etmektedir. Bilimin, teknolojinin ve mühendisliğin gelişimine rağmen işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri aynı ölçüde geliştirilmemekte; önlenebilir kazalar göz göre göre ölümlere dönüşmektedir.

AKP iktidarı döneminde en az 32.000 emekçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihten bu yana ise en az 20.000 emekçi hayatını kaybetmiştir. Her gün en az 6, yılda 2.000 emekçi iş cinayetleri sonucu aramızdan koparılmaktadır. Bu tablo kader değil, siyasal tercihlerin sonucudur.

Soma, Ermenek, Mecidiyeköy (Torunlar), Şirvan, Amasra, Gayrettepe, Oba Makarna, İzmir Kule Viçe, Kartalkaya, Dilovası... Bu isimler yalnızca birer yer adı değil; denetimsizliğin, kar hırsının ve kamusal sorumluluktan kaçışın simgesidir. Etkin denetim ve yaptırım uygulanmadığı sürece de benzer acılar yaşanmaya devam edecektir.

Bütün bu uyarılarımıza rağmen ülkemizdeki tablo oldukça karanlıktır. Türkiye'de 2.290.160 işyeri bulunmasına rağmen 2025 yılında bunların yalnızca 8.161'i, yani yüzde 0,35'i iş sağlığı ve güvenliği yönünden denetlenmiştir. Bu oran, kamusal denetim mekanizmasının fiilen işlemediğinin en açık göstergesidir.

Oysa "elverişli koşullarda çalışma hakkı" İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde güvence altına alınmış temel bir haktır. Bu hak, emeğin tarihsel mücadelesi sonucunda kabul görmüş; devlete çalışanların yaşamını ve sağlığını koruma yükümlülüğü yüklemiştir. İşçi sağlığı ve iş güvenliği,

insan yaşamını merkeze alan kamusal bir sorumluluktur.

İşçi sağlığı ve güvenliği alanında 2013 yılında yürürlüğe konulan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu çalışma yaşamını düzenleyen tek yasa değildir. 4857 sayılı İş Kanunu, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu olmak üzere birçok yasa ile biçimlendirilmiştir. İş yasalarının, çalışanların hakkını korumak ve geliştirmek amacını temel ilke edinmesi gerekirken; 4857 sayılı İş Kanunu, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ve alana ilişkin yapılan diğer düzenlemeler işverenlerin çıkarları doğrultusunda şekillendirilmiştir. Esnek ve kurlsız çalışmayı, geçici iş ilişkisini, taşeronlaştırmayı, ödünç işçiliği yasal hale getiren; kıdem tazminatlarını, fazla mesai ücretlerini, sendikal hak ve yetkileri budayan; işçi sağlığı ve iş güvenliğini işveren yükümlülüğü olarak görmeyen; örgütlülük önüne engeller koyan düzenlemelerdir. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile işçi sağlığı ve güvenliği alanı taşeronlaştırılmış, piyasa koşullarına terk edilmiştir.

Bu yasayla birlikte işverenin işçi sağlığı ve güvenliğini sağlama yükümlülüğü fiilen Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri (OSGB) adı altında faaliyet gösteren şirketlere devredilmiştir. Böylece işçi sağlığı ve güvenliği kamusal bir sorumluluk alanı olmaktan çıkarılmış, piyasa ilişkilerine tabi kılınmıştır. Bunun sonucunda iş cinayetleri ve meslek hastalıkları azalmamış, aksine artarak sürmüştür.

Bugün işyerlerinde görev yapan iş güvenliği uzmanları ve işyeri hekimlerinin yaklaşık %90'ı OSGB'ler aracılığıyla sağlanmaktadır. OSGB'ler ile işyerleri arasındaki ticari sözleşme ilişkisi, uzmanların mesleki bağımsızlığını zedelemekte; işyerlerinde alınması gereken önlemlere ilişkin değerlendirme ve önerilere müdahale edilmesine yol açmaktadır. Bu yapı, bağımsız ve etkin bir işçi sağlığı ve güvenliği hizmetinin sunulmasını engellemektedir.

Bununla beraber işyerlerinin tehlike sınıfına göre verilmesi zorunlu olan eğitimler gereği gibi yapılmamaktadır. Çalışanların sağlığını tehdit eden fiziksel ve kimyasal etmenlerin ölçümü daha önce kamusal bir kurum olan İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi (İSGÜM) tarafından yürütülürken AKP iktidarı döneminde özelleştirilmiş ve

bu hizmetler özel hijyen laboratuvarlarına devredilmiştir. Bu durum, zararlı etkenlerin tespiti ve denetiminde ciddi zafiyetler yaratmaktadır.

Açıktır ki; işverenler işyerlerinde iş kazalarına yönelik koruyucu, etkin ve yeterli önlemleri almadıkları; siyasi iktidar da bu kazaların ölümlerle sonuçlanacağı bilindiği halde önlenmesi için yeterli ve etkin denetim yapmadığı ve yükümlülüklerini yerine getirmeyen işyerlerine caydırıcı yaptırımlar uygulamadığı sürece bu tablonun sorumluluğunu taşımaktadır.

Ülkemizde iş cinayetlerinin, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının bu denli yaygın olmasının bir diğer nedeni de emekçilerin sendikal haklarının baskı altında tutulmasıdır. Sendikal örgütlenmenin önündeki engeller tüm çalışanlar için kaldırılmadıkça işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda yol almak mümkün olmayacaktır. Sendikası uzman, sendikası işçi, örgütsüz bir çalışma yaşamı ile emekçiler

tüm olumsuzluklara açık ve savunmasızdır. Bu savunmasızlığa karşı adil yargılanma, örgütlenme, insani koşullarda bir çalışma yaşamı ve işyerlerinde emekçilerin ölmeyeceği, yaralanmayacağı, sakat kalmayacağı bir düzen istiyoruz.

TMMOB olarak bir kez daha altını çiziyoruz: İş cinayetleri kader değildir. İş cinayetlerinin büyük çoğunluğu önlenabilir niteliktedir. Bilimsel ve teknik ölçütler doğrultusunda kamusal ve bağımsız bir denetim sistemi kurulmadan; üniversitelerin, sendikaların, meslek örgütlerinin katılımıyla idari ve mali yönden bağımsız bir ulusal işçi sağlığı ve güvenliği kurumu oluşturulmadan bu tablo değişmeyecektir.

İş cinayetleri sona erene, emekçilerin yaşam hakkı güvence altına alınana kadar mücadelemizi sürdüreceğiz. Kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

TMMOB'ye bağlı il/ilçe Koordinasyon Kurulları

ANKARA

BURSA

İSTANBUL

MUĞLA

ANTALYA

ESKİŞEHİR

KOCAELİ

TMMOB DİYARBAKIR İKK: RANTA DEĞİL, YAŞAMA YER AÇ! BETONA DEĞİL, YEŞİLE YER AÇ!

TMMOB Diyarbakır İl Koordinasyon Kurulu, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın Kayapınar ilçesinde bulunan 1337 dönümlük afet toplanma alanı ve mera vasıflı alanı "Rezerv Yapı Alanı" ilan etmesine ilişkin 29 Mart 2026 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Değerli Basın Emekçileri ve Diyarbakır Halkı,

Kentler yalnızca yan yana dizilmiş yapılardan ibaret değildir. Kentler; insanın, mekânın ve doğanın birbiriyle konuştuğu, ortak bir hafızayı paylaştığı ve birlikte nefes aldığı canlı organizmalardır. Bu denge korunduğu sürece şehirler yaşanabilir olur, aksi halde kentin ruhu da, geleceği de yavaş yavaş yok olur.. TMMOB olarak temel varlık nedenimiz, bu yaşam alanlarını korumak; şehirciliğin, bilimin ve kamu yararının hiçe sayıldığı her türlü rant odaklı kararlar karşısında kentlerimizin hakkını savunmaktır.

Bugün burada toplanmamızın nedeni, kentin ciğerleri niteliğindeki ve aynı zamanda bir kısmı Afet Toplanma Alanı olan; Mahabad Bulvarı ile Talaytepe arasındaki Mera vasıflı 1337 dönümlük alanın "Rezerv Yapı Alanı" adı altında betona ve ranta kurban edilmek istenmesidir. Bu kabul edilemez kararı neden reddediyoruz?

• **Kentlinin İradesi Yok Sayılmaktadır:** Diyarbakır'ın tamamını ilgilendiren, sokaklarımızı, havamızı ve çocukların geleceğini doğrudan etkileyecek bu denli devasa bir plan değişikliğinde; yerel yönetimler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları tamamen devre dışı bırakılmıştır. Kentin hassasiyetlerini ve gerçeklerini bilmeyen, doğrudan Ankara merkezli dayatılan bu tepeden inme "betonlaştırma" kararı, kentlimizin yaşam alanları üzerindeki iradesine konulmuş bir ipotektir.

• **Yaşam Hakkımız Tehlikeye Atılmaktadır:** 6 Şubat 2023 depremlerinde acı bir şekilde öğrendik ki; açık alanlar ve toplanma alanları bizim için lüks değil, hayatta kalma meselesidir! Kayapınar gibi yapı yoğunluğunun zirvede olduğu bir bölgede, (AFAD) sisteminde açıkça "Afet ve Acil

Durum Toplanma Alanı" olarak geçen, halkın can güvenliği için ayrılmış bir alanın imara açılması akıl tutulmasıdır. Can güvenliği, hiçbir mülkiyetin ve hiçbir ticari kazancın terazisine konulamaz. Bu hamle, Anayasa'nın 17. maddesindeki "Yaşam Hakkı"nın doğrudan ihlalidir.

• **Diyarbakır'ın Nefesi Kesilmektedir:** Hakim rüzgarını kuzeybatıdan alan kentimizde, bu rüzgarlar tam da tepedeki bu alanın içinden süzülerek şehre serinlik ve temiz hava taşımaktadır. Buraya dikilecek beton bloklar, rüzgar koridorlarımızı kapatacak, iklim değişikliğinin yakıcı etkilerini kentin kalbine hapsedecektir. Üstelik, belediyelerimiz tarafından yıllar içinde büyük emeklerle dikilen yüzlerce ağacın kesilmesiyle sonuçlanacak bu doğa katliamı, Anayasa'nın 56. maddesinde güvence altına alınan "Sağlıklı ve Dengeli Bir Çevrede Yaşama Hakkı"na vurulmuş ağır bir darbedir. Devletin görevi yaşamı yıkmak değil, korumak ve yeşertmektir.

Mücadelemiz Büyümek Zorunda

Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın, ranta kapı aralayan bu "Yapı Rezerv Alanı" kararına karşı, Şehir Plancıları Odamız ve Mimarlar Odamız derhal harekete geçerek yürütmeyi durdurma ve iptal davası açmıştır. Ancak biliyoruz ki, sadece hukuki yollarla bu yıkımı durdurmak mevcut şartlarda yeterli olmayabilir.

Bu kentin geleceği, bu kentte yaşayanlara aittir. Buradan, halkımıza, tüm kurum/kuruluşlara ve sivil toplum örgütlerine sesleniyoruz: Gelin siz de bu davaya müdahil olarak bu rant planına karşı durun. Bu kararın iptali için hepimiz tek ses olmalıyız. Bu, hepimizin tarihi sorumluluğudur.

İlgililere ve Karar Alıcılara Net Bir Çağrımız Var:

Halkın karşısında durduğu bir projeyi uygulamaya çalışmak, kamu yararına değil, birilerinin şahsi çıkarlarına hizmet ettiğinizin en açık itirafı olacaktır. İnsan sağlığıyla oynamaktan, halkın kent hakkını birilerine peşkeş çekmekten vazgeçin! Kent ormanı için alınan "Yapı Rezerv Alanı" kararını derhal iptal edin!

Diyarbakır'ın yeşiline, havasına, suyuna ve toprağına sahip çıkmaya devam edeceğiz. Çünkü biliyoruz ki başka bir Diyarbakır yok!

TMMOB Diyarbakır İl Koordinasyon Kurulu

TMMOB İSTANBUL İKK: CEM TÜZÜN YALNIZ DEĞİLDİR!

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu, Cem Tüzün'ün JES şirketinin şikâyeti üzerine 2 yıl 6 ay hapis ve 250 bin TL para cezasına mahkûm edilmesine ilişkin "Meslektaşımız Cem Tüzün, tüm kirli pazarlıkları reddettiği için cezalandırılmaktadır!" diyerek 30 Mart 2026 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Meslektaşımız, doğa savunucusu Cem Tüzün, JES şirketinin şikâyeti üzerine Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 2 yıl 6 ay hapis ve 250 bin TL para cezasına mahkûm edildi.

Arkadaşımız kendi mülkiyetinde küçük ölçekli tarım faaliyeti yürütmektedir. Yıllardır arazisi içerisinde bulunan ve yapı kayıt belgeli taşınabilir konteyner gerekçe gösterilerek en üst sınırdan ve erteleme olanağı olmayacak şekilde hapse mahkûm edildi.

Arkadaşımızı bu haksız ceza ile yüz yüze bırakan süreç ise 'yargı eliyle cezalandırma' yönteminin en açık örneği olarak karşımızda durmaktadır;

Cem Tüzün 'ekoturizm' yalanıyla site inşa etmesine engel olduğu, izinsiz ve yasa dışı jeotermal arama sondajı yapan JES şirketinin genel müdürü tarafından CİMER'e şikâyet edildi.

Ardından Kanal İstanbul'u durdurmak üzere açılan davanın bilirkişi keşfi sırasında, üst düzey bir bürokrat arkadaşımıza bakanlığa karşı yürüttüğü mücadeleden geri adım atması karşılığında, Ayvacık'taki ilgili ceza davası için kolaylık teklif etmişti. Konu birçok basın kuruluşunda Kanal İstanbul 'pazarlığı' olarak haberleştirildi.

Cem, tüm kirli pazarlıkları reddettiği için cezalandırılmaktadır!

Cem, yaşam alanlarına, doğaya sahip çıktığı için cezalandırılmaktadır!

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak meslektaşımız Cem Tüzün'ün yanındayız. Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde yürüteceği mücadelenin de takipçisi olacağız.

Meslektaşımız, doğa savunucusu Cem Tüzün, JES şirketinin şikâyeti üzerine Ayvacık 1. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 2 yıl 6 ay hapis ve 250 bin TL para cezasına mahkûm edildi.

Arkadaşımız kendi mülkiyetinde küçük ölçekli tarım faaliyeti yürütmektedir. Yıllardır arazisi içerisinde bulunan ve yapı kayıt belgeli taşınabilir konteyner gerekçe gösterilerek en üst sınırdan ve erteleme olanağı olmayacak şekilde hapse mahkûm edildi.

Arkadaşımızı bu haksız ceza ile yüz yüze bırakan süreç ise "yargı eliyle cezalandırma" yönteminin en açık örneği olarak karşımızda durmaktadır;

Cem Tüzün "eko turizm" yalanıyla site inşa etmesine engel olduğu, izinsiz ve yasa dışı jeotermal arama sondajı yapan JES şirketinin genel müdürü tarafından CİMER'e şikâyet edildi.

Ardından Kanal İstanbul'u durdurmak üzere açılan davanın bilirkişi keşfi sırasında, üst düzey bir bürokrat arkadaşımıza bakanlığa karşı yürüttüğü mücadeleden geri adım atması karşılığında, Ayvacık'taki ilgili ceza davası için kolaylık teklif etmişti. Konu birçok basın kuruluşunda Kanal İstanbul 'pazarlığı' olarak haberleştirildi.

Cem, tüm kirli pazarlıkları reddettiği için cezalandırılmaktadır!

Cem, yaşam alanlarına, doğaya sahip çıktığı için cezalandırılmaktadır!

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak meslektaşımız Cem Tüzün'ün yanındayız. Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde yürüteceği mücadelenin de takipçisi olacağız.

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu

MUĞLA İKK: ACELE KAMULAŞTIRMA İPTAL EDİLSİN! ESRA IŞIK DERHAL SERBEST BIRAKILSIN!

Aralarında Muğla İl Koordinasyon Kurulunun da bulunduğu Muğla Emek ve Demokrasi Güçleri, 2 Nisan 2026 tarihinde Menteşe ilçesinde bulunan Sınırsızlık Meydanı'nda "Acele Kamulaştırma İptal Edilsin! Esra Işık Derhal Serbest Bırakılsın!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Açıklamada şöyle denildi:

7554 sayılı işgal yasasına dayanarak Muğla Milas'ta İkizköy'ün de aralarında bulunduğu 6 köye acele kamulaştırma kararı verilmiştir. Danıştay ve Anayasa Mahkemesi'nde devam eden itirazların ve davaların sonuçları beklenmeden kamulaştırma süreci işletilmeye başlanmıştır. 30 Mart 2026 tarihinde köylere değer tespiti için yapılan bilirkişi keşif çalışmalarına tepki gösteren köylülerden Esra Işık gece yarısı evinden gözaltına alındıktan sonra çıkarıldığı mahkemece tutuklanmıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına göre kapatılması gereken Muğla Milas'ta

bulunan Yeniköy-Kemerköy Termik Santrali için yok edilen Akbelen Ormanı, bölgedeki zeytinlikler ve yaşam alanları için mücadele eden Esra Işık'ın tutuklanması kabul edilemez. Tutuklamaya gerekçe olarak bilirkişi incelemesini 'engellediği' iddiası öne sürülse de asıl engellenmek istenen Anayasanın 56. Maddesi'nde belirtilen vatandaşlık görevi gereğince sağlıklı bir çevrede yaşam hakkını savunma iradesidir.

Yıllardır Akbelen Ormanı'nda süren direniş, bir avuç şirketin çıkarı için doğanın ve köylülerin yok sayılmasına karşı verilen bir mücadeledir. Bu mücadeleyi kriminalize etmeye dönük gözaltılar, tutuklamalar ve yargı baskısı, ekoloji mücadelesine yönelik sistematik bir sindirme politikasının parçasıdır. IC İçtaş ve Limak ortaklığındaki Yeniköy-Kemerköy Termik Santrali ve benzeri şirketlerin faaliyetleri, yalnızca doğayı değil, suyu, toprağı ve yaşamı hedef almaktadır. Bu yıkım politikalarına karşı çıkanlar ise hukuksuz gözaltı ve tutuklamalarla susturulmak istenmektedir. Benzer şekilde ekoloji mücadelesi yürüten Polen Ekoloji Kolektifi üyelerine yönelik baskılar, para cezaları ve yargı süreçleri de bu politikaların bir parçasıdır. Ekolojik yıkımı derinleştirenler korunurken, yaşamı savunanlar cezalandırılmaktadır.

Ekoloji mücadelesine yönelik bu saldırılar; yalnızca hukuki değil, aynı zamanda yaşamı hedef alan bir şiddet biçimidir. Gözaltılar, tutuklamalar, maddi yaptırımlar ve kimi zaman avukat Cihan Eren'e, Büyüknöhuççu çiftine, Reşit Kibar'a ve Hakan Tosun'a olduğu gibi yaşam hakkına yönelik saldırılar aynı bütünün parçalarıdır. Bir kez daha söylüyoruz, doğasını, suyunu, toprağını savunanları tutuklayarak susturamazsınız. Gözaltına alınıp tutuklanan Esra Işık'ın derhal serbest bırakılmasını, acele kamulaştırma kararına dayanılarak yürütülen el koyma işlemlerinin durdurulmasını, Danıştay'da açılmış bulunan ve yaklaşık 200 parseli kapsayan 96 davada ivedilikle yürütmenin durdurulması kararı verilmesini, 7554 sayılı Kanunun Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesini, yargı denetiminin etkili ve anlamlı biçimde işletilmesini, Milas'ta, İkizköy'de ve tüm bölgede yaşam alanlarının, zeytinliklerin ve çevresel değerlerin korunmasını talep ediyoruz. Başta Milas ve İkizköy olmak üzere, yaşam alanlarını savunan yurttaşlara yönelik her türlü baskıya karşı kamuoyunu duyarlı olmaya, hak ihlallerine karşı ses çıkarmaya ve dayanışmaya çağırıyoruz.

Muğla Emek ve Demokrasi Güçleri

TMMOB HATAY İKK: ANTAKYA'NIN GELECEĞİ BELİRSİZLİĞE TERK EDİLEMEZ

TMMOB Hatay İl Koordinasyon Kurulu, Odaların Hatay Şube ve Temsilcilikleriyle, 6 ve 20 Şubat 2023 depremlerinin ardından riskli alan ilan edilen ve sonrasında Antakya Tarihi Kent Merkezi'ne ilişkin yürütülen Koruma Amaçlı İmar Planı süreçlerinde, itirazların dikkate alınmaksızın 9 Mart 2026 tarihinde kesinleşen ve tekrardan dava açmaya hazırlanılan plana dair bir basın açıklaması yaptı.

6 ve 20 Şubat 2023 depremlerinde büyük yıkım yaşayan Antakya Tarihi Kent Merkezi, 5 Nisan 2023 tarihli Cumhurbaşkanlığı kararıyla riskli alan ilan edilmiştir.

Bu sürecin ardından hazırlanan Koruma Amaçlı İmar Planı; ilk olarak 11 Haziran 2024, ardından 22 Ocak 2025 ve 20 Ekim 2025 tarihlerinde üç kez askıya çıkarılmıştır. Bu süreçte planlara yönelik itirazlarımız yapılmış ve davalar açılmış olmasına rağmen, söz konusu itirazlar dikkate alınmamış; plan, aynı sorunları

barındıran haliyle 9 Mart 2026 tarihinde yeniden ilan edilerek kesinleştirilmiştir.

Yaklaşık üç yıldır devam eden bu süreçte, planın somut bir çözüm üretmekten uzak kaldığı, aksine kentteki belirsizlik ve kaosu derinleştirdiği açıkça görülmektedir. Nitekim, askıya çıkarılan planlara karşı açtığımız davalar halen devam etmektedir.

Söz konusu planın, askı sürecinde yapılan itirazların değerlendirilmesine yönelik hazırlandığı beyan edilmesine rağmen; iki plan arasında itirazlara ilişkin kayda değer bir düzenleme yapılmadığı, plandaki sorunları giderecek herhangi bir yaklaşımın ortaya konulmadığı görülmektedir. Bu nedenle itirazlarımız geçerliliğini korumakta olup, planın çözüm üretmek yerine üç yıldır devam eden sorunları sürdürmekte ısrar ettiği anlaşılmaktadır.

Bu durum, itirazların fiilen yok sayıldığı yeni planların yayımlanması yoluyla; sürece yönelik toplumsal ve mesleki direncin kırılmaya, aynı zamanda devam eden yargı süreçlerinin etkisizleştirilmeye çalışıldığını açıkça ortaya koymaktadır.

Planlar incelendiğinde; aynı verilere dayanmasına rağmen birbiriyle çelişen kararlar üretildiği, taşkın riski ve zemin gerçekliği gibi hayati konuların yeterince dikkate alınmadığı, mevcut yerleşim alanları daraltılırken dolgu

ve yeşil alanların yapılaşmaya açıldığı ve kentin özgün dokusunu zedeleyecek işlev değişiklikleri önerildiği görülmektedir. Bu yaklaşım, Antakya'nın yeniden canlanmasını değil; mevcut sorunlarının kalıcı hale gelmesini beraberinde getirmektedir.

Antakya, yalnızca fiziksel bir yerleşim değil; binlerce yıllık birikimiyle çok katmanlı bir uygarlık mirasıdır. Bu mirasın korunması, sadece teknik bir planlama meselesi değil; aynı zamanda toplumsal bir sorumluluktur. Antakya'nın tarihsel, kültürel ve kentsel hafızasını korumak amacıyla hazırlanan Koruma Amaçlı İmar Planı, kentimizin geleceğini doğrudan etkileyen hayati bir belgedir.

Koruma Amaçlı İmar Planı, olağan yaşamını sürdüren bir alanda değil; 6 ve 20 Şubat 2023 depremlerinin ardından ağır hasar almış ve neredeyse tamamen boşalmış bir alanda hazırlanmaktadır. Böylesine büyük bir kırılma yaşayan bir alanın planlanmasının, sıradan planlama yaklaşımlarından farklı, özel bir süreci zorunlu kıldığını defalarca dile getirdik.

Bu nedenle planlama sürecinin bilimsel, katılımcı, şeffaf ve yerel değerleri gözetilen bir anlayışla temel amacın kentlilerin güvenli ve sağlıklı bir şekilde yaşam alanlarına geri dönüşünü sağlamak olması gerektiğini 3 yıldır söylememize rağmen askıya çıkarılan planlar bu ihtiyaca yanıt vermek bir yana, mevcut belirsizliği daha da artırmaktadır. Depremlerden bu yana geçen süreye rağmen yurttaşların en temel sorusu hâlâ yanıtızsızdır: "Nasıl ve ne zaman geri döneceğiz?"

Antakya Batı ve Doğu Medeniyetlerinin yaratmış olduğu kentler arasında müstesna bir yere sahiptir. Bu kenti özel yapan tarihi geçmişi, kent kültürü ve onun fiziksel yansıması olan tarihi kent merkezidir. Bu alan depremin ardından çok büyük yıkım görmüş mevcut kentsel dokusu büyük oranda yok olmuştur. Ayakta kalmayı bir şekilde başarabilmiş tescilli yapılarımız özgün malzeme ve izleri ile restorasyonu gerçekleştirilebilecek olmasına rağmen koruma kararlarıyla yıkılmıştır.

Planlama faaliyetinin önceliğinin, alanda yeniden yaşamın yeşerebilmesi için planlama alanındaki mülkiyet sahipleri ve toplumun yararını esas alan, güvenli ve özgün yaşam kültürüne uyumlu bir çevrenin yeniden oluşturulması olması gerektiğini defalarca ifade ettik. Bu kapsamda planlama faaliyetinin, tüm boyutlarına ilişkin kararların, gerekçelerini bilimsel ölçütlerle sistematik biçimde ortaya koyması ve bu kararların nasıl uygulanacağını, plan kararlarına eşlik eden bir yönetim planı ile açıkça tanımlanması gerektiğini de vurguladık.

Ancak aradan geçen üç yıla rağmen, Koruma Amaçlı İmar Planında öngörülen müdahalelerin nasıl hayata geçirileceği, alan sakinlerinin geri dönüşünü sağlayacak sürecin nasıl işleyeceği hâlâ belirsizliğini korumaktadır. Plan kararları içerisinde çok sayıda karmaşık ve çok faktörlü düzenleme yer almakta; ancak bu kararların nasıl uygulanacağına dair somut bir yol haritası sunulmamaktadır.

Alan sakinlerinin, geleceklerine dair kararlar geliştirebilmesi açısından yeniden aynı alanda bir yaşam kurabilme sürecinde kendilerini ne beklediğini açıkça bilmesi gerekmektedir. Belirsizliklerin artması ne yazık ki insanların geri dönüşü dair umutlarını da yitirmesine sebep olmaktadır.

Bu alanda yaşayan yurttaşlar, riskli alan ilan edilmesiyle üç yılı aşkın süredir evlerine geri dönememekte; yerinde dönüşüm haklarını kullanamamaktadırlar. Hak sahipliği kapsamında kentin çeperlerinde, yaşam bağlarının kopacağı uzak toplu konut alanlarına yönlendirilmeleri, bu insanların Antakya'dan fiilen koparılmasına neden olmakta; Antakya'nın kültürel sürekliliğini de ciddi biçimde zedelemektedir.

Bu nedenle; planın yukarıda ifade ettiğimiz yaklaşımla bilimsel ilkelere ve kamu yararına uygun şekilde yeniden ele alınmasını gerektiğini, Antakya Tarihi Kent Merkezine özgü özel planlama ve destek mekanizmalarının geliştirilmesini, yerinde dönüşüm benzeri alternatif süreçlerin kurgulanmasını ve insanların yeniden kendi yaşam alanlarına dönüşünü sağlayacak tüm adımların acilen atılmasını talep ediyoruz.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
HATAY İL KOORDİNASYON KURULU
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI HATAY İL
TEMSİLCİLİĞİ
HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI HATAY
İL TEMSİLCİLİĞİ
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI HATAY ŞUBESİ
JEOFİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI HATAY İL
TEMSİLCİLİĞİ
JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI HATAY İL
TEMSİLCİLİĞİ
KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI HATAY İL TEMSİLCİLİĞİ
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI HATAY İL
TEMSİLCİLİĞİ
MİMARLAR ODASI HATAY ŞUBESİ
ŞEHİR PLANCILARI ODASI HATAY İL TEMSİLCİLİĞİ
PEYZAJ MİMARLARI ODASI HATAY İL TEMSİLCİLİĞİ
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI HATAY ŞUBESİ

TMMOB BATMAN İKK: PARKLAR YER DEĞİŞTİRMEZ, TİCARETE AÇILAMAZ!

TMMOB Batman İl Koordinasyon Kurulu, Batman Belediyesi Meclis Kararına itiraz olarak 9 Nisan 2026 tarihinde gerekçeleri ve görüşlerini de içeren raporla "Parklar Yer Değiştirmez, Ticarete Açılamaz!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Giriş ve Amaç

Bu rapor, Batman Belediyesi Meclisi'nin 04.03.2026 tarih ve 57 sayılı kararı ile kabul edilen imar planı değişikliklerinin; şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamuyararı çerçevesinde teknik olarak değerlendirilmesi ve kararın iptali amacıyla hazırlanmıştır.

İnceleme konusu plan değişikliği kapsamında, mevcut park alanlarının bir bölümünün ticari kullanıma dönüştürüldüğü, buna karşılık farklı noktalarda bazı alanların park alanı olarak düzenlendiği anlaşılmaktadır.

Her ne kadar plan değişikliği savunusunda toplam yeşil alan miktarında artış olduğu ileri sürülse de, şehircilik ve planlama disiplini açısından yalnızca alan büyüklüğü üzerinden değerlendirme yapılması yeterli değildir. Donatı alanlarının değerlendirilmesinde erişilebilirlik, hizmet yarıcağı, mekânsal süreklilik, kullanım niteliği ve kamusal fayda birlikte ele alınmalıdır.

Bu rapor, söz konusu plan değişikliğini niceliksel büyüklükten ziyade işlevsel yeterlilik ve kentsel hizmet üretme kapasitesi bakımından dikkate alınarak hazırlanmıştır.

TESPİTLERİMİZ;

Plan Değişikliğinin Temel Niteliği

Yapılan değişiklik, yalnızca bir kullanım kararı değişikliği olmayıp, mevcut açık ve yeşil alan sistemine doğrudan müdahale niteliği taşımaktadır. Plan değişikliği ile:

- Mevcut bütüncül park alanlarının parçalandığı,
- Park alanları içerisine ticari kullanımlar yerleştirildiği,
- Park fonksiyonunun farklı ve kopuk parsellerde yeniden tanımlandığı tespit edilmiştir.

Bu durum, plan kararının salt metraj değişimi olarak değil, kentsel açık alan sisteminin yapısını ve işleyişini

etkileyen bir müdahale olarak değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır.

Erişilebilirlik ve Hizmet Alanı Analizi

Kentsel açık ve yeşil alanların planlanmasında temel kriterlerden biri, bu alanların hizmet verdiği nüfus tarafından yaya erişimi içinde kullanılabilir olmasıdır. Planlama pratiğinde ve şehircilik yaklaşımında park alanları için yaklaşık 300–500 metre aralığındaki yaya erişim mesafesi temel bir değerlendirme ölçütü olarak kabul edilmektedir.

Mevcut Durum

Mevcut park alanları, çevresindeki yerleşim alanlarına yürüme mesafesinde hizmet veren, bütüncül yapıya sahip ve bulunduğu çevrede kamusal açık alan ihtiyacını karşılayan alanlar niteliğindedir.

Bu yönüyle mevcut alanlar yalnızca “yeşil yüzey” değil, belirli bir nüfusa doğrudan hizmet sunan aktif kentsel donatı alanlarıdır.

Plan Değişikliği Sonrası Durum

Plan değişikliği sonrasında, parktan ticari kullanıma dönüştürülen alanların hizmet verdiği nüfusun, daha önce sahip olduğu yakın çevre park erişimini kaybettiği görülmektedir.

Yeni park alanları her ne kadar toplam metraj hesabı içinde bir telafi unsuru olarak gösterilse de, bu alanların:

- Parkı kaybeden nüfusun bulunduğu bölgede yer almaması,
- Aynı yaya erişim alanını karşılamaması,
- Mevcut hizmet alanı ile mekânsal olarak örtüşmemesi nedeniyle eşdeğer bir hizmet üretmediği anlaşılmaktadır.

Teknik Değerlendirme

Plan değişikliği sonucunda park alanlarının yalnızca yeri değişmemekte; aynı zamanda hizmet verdikleri nüfus ve erişim alanları da değişmektedir. Bu nedenle ortaya çıkan durum, donatı alanının başka bir yerde yeniden üretilmesi değil, mevcut hizmet ilişkisinin zayıflatılmasıdır.

Bu çerçevede değerlendirildiğinde, 500 metre erişim kriteri bakımından eşdeğer hizmet alanının sağlanamadığı, dolayısıyla plan değişikliğinin erişilebilirlik yönünden yeterli olmadığı sonucuna varılmaktadır.

Mekânsal Süreklilik ve Açık Alan Sistemine Etkisi

Park alanları kent içinde yalnızca tekil boşluklar değil, bir bütün olarak açık alan sisteminin parçalarıdır. Bu alanların bütüncül yapısı, yaya dolaşımı, görsel süreklilik, rekreatif kullanım ve çevresel kalite bakımından önem taşımaktadır.

İncelenen plan değişikliği ile:

- Mevcut park alanları parçalanmakta,
- Araya ticari kullanımlar girmekte,
- Açık ve yeşil alan sürekliliği kesintiye uğramaktadır.

Bu durum, kentsel açık alan sisteminin sürekliliğini bozmakta, parkın kamusal kullanım bütünlüğünü zayıflatmakta ve alanın açık alan niteliğini aşındırmaktadır. Sonuç olarak plan değişikliği, yalnızca fonksiyonel değil, aynı zamanda mekânsal kalite bakımından da olumsuz etki üretmektedir.

Nicelik ve Nitelik Ayrımı

Plan değişikliğinin gerekçelendirilmesinde öne çıkarılan “toplam yeşil alan artışı” yaklaşımı, esas olarak niceliksel bir değerlendirmeye dayanmaktadır. Oysa şehircilik ve planlama açısından bir donatı alanının değeri yalnızca yüzölçümü ile ölçülemez.

Bir park alanının niteliği;

- Bulunduğu konum,
- Erişilebilirlik düzeyi,
- Hizmet verdiği nüfus,
- Bütüncül kullanım kapasitesi,
- Kamusal yarar üretme gücü ile birlikte değerlendirilmelidir.

Bu nedenle toplam metrajda artış olması, mevcut park alanlarının parçalanması, yer değiştirmesi veya erişilebilirlik kaybı yaratması halinde niteliksel kaybı ortadan kaldırmamaktadır. Başka bir ifadeyle niceliksel artış, niteliksel eşdeğerlik anlamına gelmemektedir.

Ticari Kullanım Kararının Kentsel Etkileri

Park alanlarının ticari kullanıma dönüştürülmesi yalnızca fonksiyon değişikliği değil, aynı zamanda alanın kullanım yoğunluğunu ve çevresel yükünü değiştiren bir plan kararıdır.

Bu değişiklik:

- Yaya hareketliliğini artırabilecek,
- Araç trafiği oluşturabilecek,
- Otopark ihtiyacını yükseltebilecek,
- Teknik altyapı sistemleri üzerinde ek yük yaratabilecek,
- Çevredeki kamusal açık alan kullanım karakterini dönüştürebilecek niteliktedir.

Ancak incelenen plan değişikliği kapsamında bu etkileri ortaya koyan herhangi bir trafik etki değerlendirmesi,

otopark çözümlemesi veya altyapı kapasite analizinin bulunmadığı görülmektedir. Bu eksiklik, plan kararının teknik dayanağını zayıflatmaktadır.

Kamusal Kullanım Değeri Açısından Değerlendirme

Park alanları, kent yaşamında serbest erişime açık, geniş kullanıcı kesimlerine hizmet veren ve doğrudan kamusal yarar üreten alanlardır. Ticari kullanımlar ise doğası gereği seçici, ekonomik ilişki temelli ve kamusal erişim bakımından sınırlayıcı etkiler doğurabilen kullanımlardır.

Bu nedenle park alanlarının ticari kullanımlara dönüştürülmesi, yalnızca fonksiyon değişikliği değil, kamusal kullanım değerinin daraltılması anlamına da gelmektedir.

Plan değişikliği ile bir alanın “yeşil alan” vasfının başka bir yerde yeniden tanımlanması, kaybedilen mevcut kamusal kullanım ilişkisini kendiliğinden telafi etmemektedir. Özellikle mevcut kullanıcı kitlesinin gündelik erişim alışkanlıkları ve alanın bulunduğu çevreyle kurduğu ilişki dikkate alındığında, söz konusu değişiklik kamusal fayda bakımından geriye gidiş niteliği taşımaktadır.

Hukuki ve Planlama İlkeleri Bakımından Değerlendirme

İmar planı değişikliklerinde temel ölçüt, kamu yararı ile şehircilik ilkeleri ve planlama esaslarının korunmasıdır. Donatı alanlarında yapılan değişikliklerde yalnızca yüzölçümüne dayalı bir telafi değil, hizmet düzeyinin, erişilebilirliğin ve kullanım niteliğinin korunması esastır.

Bu nedenlerle plan değişikliğinin, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından sorunlu olduğu değerlendirilmektedir.

- Aynı hizmet bölgesinde olmalı; Yeni park, eski parkın hizmet ettiği mahalle/bölge içinde değildir. Farklı Mahallede farklı alanlar içerisinde yer almaktadır.
- Nitelik olarak eşdeğer olmalı; Kapatıldığı alandaki kullanım değeri ve eşdeğer verilen alandaki değeri eşit değildir. Yeni Park Alanı Enerji Nakil Hattı (EHN)’nin geçtiği güven teşkil etmeyen bir alandan verilmiştir.
- Plan değişikliği gerekçelendirilmeli; Plan Açıklama Raporunda verilen gerekçede kamu yararı yoktur. Yeni düzenlemede açıkça Ticaret Alanı işlevi kazanan alanlarda kamu yararı bulunmamaktadır.
- Yargı (Danıştay) yaklaşımı; Danıştay kararlarında da sürekli şu ilke vurgulanır:
- Kişi başına düşen yeşil alan azaltılamaz
- Park kaldırılıyorsa yerine eşdeğer alan verilmelidir

SONUÇ

- Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği-Madde 26 – Plan değişiklikleri “İmar planlarında yer alan sosyal ve teknik altyapı alanlarının kaldırılması, küçültülmesi veya yerinin değiştirilmesi halinde; bu alanların hizmet ettiği etki alanı içerisinde, eşdeğer büyüklükte yeni alan ayrılması zorunludur.” ibaresi geçmektedir.

24.03.2026-24.04.2026 tarihleri arasında askıya çıkan Batman İli Merkez İlçesi Petrolkent Mahallesi'nde bulunan 5925 Adada bulunan 2.273 m²'lik park alanı kaldırılarak Ticaret Alanına Dönüştürülmüştür. Kaldırılan Park Alanı için eşdeğer alanı ise aynı mahalle ve eşdeğer mesafede değil kanun maddesine ve içeriğine aykırı olacak şekilde Seyitler Mahallesi 5908 Ada 1-4-5 Nolu Parsellerden karşılanmaya çalışılmıştır. İmar Plan değişikliğinde verilen eşdeğer park alanı; Enerji Nakil Hattı (EHN)'nin geçtiği güven teşkil etmeyen bir alandan verilmiştir. Söz konusu fonksiyon değişikliği yukarıda açık Beyan edilmiş kanun maddesine aykırı durumda bulunmaktadır.

24.03.2026-24.04.2026 tarihleri arasında askıya çıkan Batman İli Merkez İlçesi Kohikan 1975 ada 3 nolu parselin doğusunda bulunan 2.329 m²'lik park alanı ve Meydan Alanı kaldırılarak Ticaret Alanına Dönüştürülmüştür. Kaldırılan Park Alanı için eşdeğer alanı ise aynı mahalle ve eşdeğer mesafede değil kanun maddesine ve içeriğine aykırı olacak şekilde Seyitler Mahallesi 5908 Ada 1-4-5 Nolu Parsellerden karşılanmaya çalışılmıştır. İmar Plan değişikliğinde verilen eşdeğer park alanı; Enerji Nakil Hattı (EHN)'nin geçtiği güven teşkil etmeyen bir alandan verilmiştir. Kaldırılan Meydan Alanı Eşdeğer Alan verilmeden kaldırılmıştır. Söz konusu fonksiyon değişikliği yukarıda açık Beyan edilmiş kanun maddesine aykırı durumda bulunmaktadır.

Yapılan teknik inceleme sonucunda;

- Mevcut park alanlarının bir bölümünün ticari kullanıma dönüştürülmesi,
- Yeni park alanlarının erişim ve hizmet alanı bakımından eşdeğer olmaması,
- 500 metre yaya erişim kriteri açısından aynı hizmet düzeyinin sağlanamaması,
- Açık ve yeşil alan sisteminin parçalanması,
- Kamusal kullanım niteliğinin zayıflaması,
- Trafik, otopark ve altyapı etkilerine ilişkin yeterli teknik analizlerin ortaya konulmaması nedenleriyle söz konusu plan değişikliğinin, niceliksel bazı artışlar

içerse dahi işlevsel, mekânsal ve kamusal açıdan kayıp ürettiği kanaatine varılmıştır.

Bu çerçevede plan değişikliği, kamu yararı bakımından uygun bulunmamaktadır.

TMMOB Batman İl Koordinasyon Kurulu Görüşü:

TMMOB Batman İl Koordinasyon Kurulu olarak;

- Yeşil alanların yalnızca metraj üzerinden değil, erişilebilirlik, bütünlük ve kullanım değeri üzerinden değerlendirilmesi gerektiğini,
- Park alanlarının ticari kullanımlara dönüştürülmesinin kamusal açık alan sistemini zayıflattığını,
- Yeni düzenlemenin eşdeğer hizmet alanı üretmediğini,
- Plan değişikliğinin şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı yönünden uygun olmadığını

Söz konusu plan değişikliğinde kamu yararı gözetilmemiştir. Kohikan Mahallesi 1975/3 nolu parselin doğusundaki park alanının kapatılıp Ticarete dönmesi Kamu yararı gözetilmeden yapılan bir plan değişikliğidir. Aynı alan içerisinde kapatılan Meydan Alanı için Eşdeğer Alan verilmemiştir. Söz konusu meydan alanı Sağlık alanına ve yakın çevre için kamusal bir alandır. Meydan Alanları; halkın toplanma, dinlenme, sosyal, kültürel, ticari ve siyasi faaliyetler için kullandığı açık kamusal alanlardır. Kent kimliğini yansıtan, sokakların kesiştiği, kentsel hayatın nefes aldığı dinamik bir açık alan-yeşil alan işlevi görürler. Kamusal alanların kapatılıp rant faktörüne hizmet eden işlevlere dönmesi planlama ve Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğine aykırı durumdadır.

*Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği → eşdeğer alanı açıkça zorunlu kılar

Yukarıda belirtilen nedenler doğrultusunda alınan meclis kararının iptali hususunda;

Gereğinin yapılmasını arz ederiz.

TMMOB Batman İl Koordinasyon Kurulu

TMMOB ANKARA İKK 1 MAYIS ÇAĞRISI YAPTI: BİRLEŞELİM, DEĞİŞTİRELİM!

TMMOB Ankara İKK'nın da içerisinde yer aldığı emek ve meslek örgütleri, DİSK İç Anadolu Bölge Temsilciliği, KESK Ankara Şubeler Platformu, Ankara Tabip Odası ve Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (ASMMMO) ile birlikte 1 Mayıs öncesinde ortak bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Açıklamada, tüm kamuoyu 1 Mayıs'ta Tandoğan'a çağrılırken; emek, demokrasi, adalet ve barış talepleri güçlü biçimde vurgulandı.

Ortak basın açıklamasını DİSK İç Anadolu Bölge Temsilcisi Birgül Kaya okudu. Kaya, emekçilerin insanca yaşam, güvenceli çalışma ve demokratik bir ülke taleplerini yükseltmek için 1 Mayıs'ta alanlarda olacaklarını ifade etti. Ortak açıklama şöyle:

Biz işçiler, kamu emekçileri, mühendisler, mimarlar, hekimler, emekliler, gençler, kadınlar; biz bu ülkenin

tüm değerlerini ve güzelliklerini üretenler olarak yine tarihsel bir kavşakta 1 Mayıs'a yürüyoruz.

İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma gününde emeğimizin hakkı için; gelirden, vergide, ülkede adalet için; yurttan ve dünyada barış için; gerçek bir demokrasi için 1 Mayıs meydanlarında birleşmeye ve bu düzeni değiştirmeye çağırıyoruz.

Bu düzene itirazımız var!

Çünkü biz çalışıyoruz, biz üretiyoruz; ancak emeğimizin karşılığını alamıyoruz. Ücretlerimiz enflasyon karşısında her geçen gün eriyor, alım gücümüz hızla düşüyor. Daha uzun saatler boyunca, daha düşük ücretlerle ve daha güvencesiz koşullarda çalışmaya zorlanıyoruz. Biz yoksullaşırken; bankalar, şirketler ve holdingler kâr rekorları kırmaya devam ediyor.

Bu düzende vergide adalet yok; işçiler patronlarından fazla vergi veriyor. Devletin hazinesinin büyük bir bölümü, yoksul ile zenginin aynı oranda ödediği dolaylı vergilerle dolduruluyor.

Bu düzende bizden alınan vergiler de bizim için harcanmıyor; kaynaklar halkın refahı için kullanılmıyor.

Bu düzen, umudu kalmayan gençlere yurt dışına çıkmak dışında bir hayal bırakmıyor.

Bu düzende yaşamın her alanında eşitsizlikle ve şiddetle karşı karşıya kalan kadınlar güvencesiz bırakılıyor.

Bu düzende emeklilere saygı yok, insanca yaşam hakkı yok.

Bu düzende doğa talan ediliyor, kentler rant uğruna yok ediliyor; deprem bölgelerindeki zeytinliklerimiz, meralarımız dahi sermayeye peşkeş çekiliyor. Depremlerde on binlerce insanımızın yaşamını yitirmesine yol açan rantçı politikalar olduğu gibi devam ediyor.

Oysa bir avuç ayrıcalıklı kesimin çıkarları değil, halkın ihtiyaçları esas alındığında; gelirden ve vergide adalet sağlandığında, bu ülkenin kaynakları hepimizi insanca yaşatmaya yeter.

Biliyoruz ki, bizim ürettiğimiz ve bizden çalınan değerler; rantçılara, faizcilere, sermayeye ve savaş harcamalarına gidiyor. Eğitimden sağlığa, barınmadan ulaşımın en temel haklarımız piyasalaştırılıyor; okullarda çocuklarımıza bir öğle yemeği bile çok görülüyor.

Ürettiğimiz değerlerin bölüşümünde artan adaletsizliğe karşı halkın tepkileri ise “siyasallaşmış yargı” ile bastırılıyor. Sendikacılar, belediye başkanları, siyasetçiler, gazeteciler, gençler, kadınlar; itiraz eden kim varsa hapisanelere dolduruluyor. Yargı talimatla “dağıtılıyor”; adalet yerini keyfiliğe bırakıyor. Sendikalaşma ve grev hakkı gasp ediliyor. “Toplu Satış” sözleşmeleriyle kamu emekçileri ve emekliler yoksulluğa ve sefaletle mahkum ediliyor. KHK’larla hukuksuzca ihraç edilen on binlerce kamu emekçisi, aradan geçen on yıla rağmen hala görevlerine iade ediliyor.

Bu düzende demokrasi yok; bu düzende muhalefete ve itiraza yer yok. Ne kadar ücretle, ne koşullarda çalışacağımıza; ne yiyeceğimize, ne içeceğimize, ne giyeceğimize, ne düşüneceğimize, neye inanacağımıza karar verme hakkını kendinde görenler, son olarak seçimlerde karşısına çıkacak adayları seçmeye kalkacak kadar pervasızlaşıyor. Kimi seçeceğimizi bile belirlemeye kalkan bu düzen, yaşamımızın her alanına “kayyum” atamaya kalkıyor.

Bizlere hak, hukuk, adalet, demokrasi vadedemeyen düzen; yıllarca bizi bölerek, parçalayarak, ayrımcılıkları körükleyerek ayakta kaldı. Kürt sorununda demokrasiye, diyaloga, barışa dayalı çözüm yerine çatışmaya, ayrımcılığa ve şovenizme dayalı politikalar hayata geçirildi. Barış ve demokratik toplum çağrısı çerçevesinde yürütülen sürece rağmen iktidar bırakalım adım atmayı siyasal operasyonları tüm muhalefet çevrelerini de kapsayacak şekilde daha da artırdı. Günü geldi, laikliği hedef alarak inançlar üzerinden de bizleri bölmeye çalıştı.

Bu nedenle barış ve kardeşlik; en fazla biz işçilerin, emekçilerin, emeklilerin, kadınların, gençlerin ihtiyacıdır. Bizler her zaman barışı savunmaya, daha da önemlisi barışı birlikte inşa etmek için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Kapitalist sistem bugün dünya halklarına savaş, barbarlık, yoksulluk ve diktatörlük dayatıyor. Özellikle ABD emperyalizmi ve İsrail’in bölgemizde artan saldırganlığı; hukuk tanımaz bir devletin ne kadar tehlikeli bir suç örgütüne dönüşebileceğini gösteriyor ve tüm dünya halkları için tehlikeli bir model olarak karşımıza çıkıyor.

Bu nedenle;

Bizler sadece ülkemizde değil, dünyada da barışı savunmaya; emperyalist barbarlığa karşı halkların omuz omuza mücadelesini güçlendirmeye devam edeceğiz. Tüm dünyada 1 Mayıs’lar, işçi sınıfının ve emekçi halkların barış talebinin yükseleceği alanlar olacak.

Çünkü; bu ülkenin emekçileri, adaletli bir düzeni, barışı ve demokrasiyi kuracak güçtedir.

Bu karanlık tabloya, ağır hak ihlallerine rağmen bu düzeni değiştirecek irade ve kararlılığa, umuda sahibiz.

Yeter ki tek başına kurtuluş olmadığını bilelim.

Yeter ki birleşelim, yeter ki örgütlenelim.

Bugün ayırtırmaya, bölmeye, yalnızlaştırmaya karşı birlikte durmanın; birlikte üretmenin, birlikte mücadele etmenin zamanıdır.

Gücümüzün birliğimizden geldiğini Türkiye'nin dört bir yanındaki 1 Mayıs alanlarında gösterelim.

1 Mayıs Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü'nde çağrımızı omuz omuza yükseltelim: Birleşelim, Değiştirelim!

Yaşasın 1 Mayıs!

Biji 1 Gulan!

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu

DİSK İç Anadolu Bölge Temsilciliği

KESK Ankara Şubeler Platformu

Ankara Tabip Odası

Ankara Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (ASMMMO)

TMMOB KIRKLARELİ İKK, "BÜYÜYEN SU KRİZİ VE TRAKYA'YA ETKİSİ" PANELİ GERÇEKLEŞTİRDİ

TMMOB Kırklareli İl Koordinasyon Kurulu, Kırklareli Kent Konseyi ve Kırklareli Belediyesi; Dünya Su, Orman ve Meteoroloji Günü dolayısıyla 11 Nisan 2026 tarihinde Atatürk Kültür Merkezi'nde "Büyüyen Su Krizi ve Trakya'ya Etkisi" Paneli gerçekleştirdiler.

Saygı duruşu ve İstiklal Marşının okunması ile başlayan panelin açılış konuşmasını Kent Konseyi Başkanı Yasemin Ertaş yaptı. Ertaş konuşmasında, "Bilindiği gibi; içinde bulunduğumuz yüzyılın en önemli sorunlarından biri, temiz su kaynaklarının hızla azalması, suya erişimin zorlaşması ve su yoksulluğunun, kirliliğin giderek artmasıdır." dedi. Ertaş, "Türkiye'nin cenneti Kaz dağlarının %79'u, ormanların %80'i, korunan alanların % 55'i, endemik türlerin olduğu doğal alanların % 95'i tarım alanlarının % 78'i maden şirketlerine ruhsatlanmış durumda. Tokat'ın %46'sı, Karaman'ın %55'i, Tunceli-Erzincan'ın %52'si, Tekirdağ-Kırklareli 'nin %65'i, Zonguldak-Bartı'n %72'si, Karaman'ın %58'i, Eskişehir 'in %71'i, Afyon'un %52'si, Muğla'nın % 59 maden ruhsatlı. Dahası var. Samsun, Artvin, Yalova, İzmir, Gaziantep, Kastamonu, Çorum, Kütahya, Mersin, Gümüşhane, Bingöl, Karabük, Bursa, Antalya'nın ormanları artık orman değil! Türkiye bilinçli bir yok oluş içindeyken; soruyorum sizlere bu yapılanlar Türkiye ekonomisinin kalkınması, sanayi için mi, yoksa ruhsat ekonomisine gelir yaratmak için mi? Türkiye gerçek anlamda madencilikten kazanıyor mu?" diye konuştu.

TMMOB Kırklareli il Koordinasyon Kurulu Sekreteri Dr. Erol Özkan konuşmasında, TMMOB İKK olarak düzenlediğimiz bu panele başta hocamız Dr. Akgün İlhan olmak üzere tüm katılımcılara çok teşekkür ederiz dedi. Özkan konuşmasında özetle; Dünya Su Günü, Dünya Meteoroloji Günü, Dünya Ormanlık Günü'nün tarihçesinden, anlam ve gerekçelerinden bahsetti. Dünya'daki ve ülkemizdeki su varlığından, tatlı suyun kıtlığı ve bu suya erişim zorluğu ve bunun yarattığı yaşam ve sağlık sorunlarından, kuraklık ve iklim değişikliğinden, bu nedenle de su kaynaklarını korumanın öneminden, su tasarrufunun gerekliliğinden, gıdaya erişim için suyun öneminden, tarımda ve sanayide su kullanımı, doğal yağışların çeşitli yöntemlerle değerlendirilerek içme suyu haricindeki kullanıma yönlendirilmesi vb. konulardan söz etti.

Panele panelist olarak katılan Dr. Akgün İlhan da konuşmasında, "Kent Konseyi Başkanı ile TMMOB İKK Sekreteri çok güzel açıklamalar yaptı. Bende o açıklamalara ilave olarak su krizinin toplum içinde eşit yaşanmadığına dikkat çekerek, Su krizini herkes aynı şekilde ve şiddette yaşamıyor. Özellikle kadınlar ve kız çocukları, düşük gelirli gruplar ve bakım emeğini üstlenenler bu krizden çok daha ağır etkilenebiliyor bu konuya dikkat çekmek isterim." dedi.

Türkiye'de su politikalarının artık değişmesi gerektiğine işaret eden İlhan, suyun bir insan hakkı olarak ele alınmasının politika önceliklerini değiştireceğini belirtti. "Suyu bir insan hakkı olarak ele almak, Türkiye'de su politikalarının yalnızca arzı artırmaya ve altyapı yatırımlarına odaklanması yerine, suya adil ve güvenli erişimi merkeze almasını gerektirir. Böylece politika önceliği sadece daha fazla su temin etmek değil, kırılgan hanelerin, kadınların, çocukların, yaşlıların ve yoksul kesimlerin su hizmetine eşit biçimde erişmesini sağlamak olur dedi."

İlhan'ın verdiği bilgilere göre, Avrupada yağmur sularının, apartmanlarda ve işyerlerinde kullanılan suların bir yerde depo edilerek tekrar damıtlarak başta tarım ve çeşitli alanlarda kullanılarak aynı tüketilen suyun devir daim yapılması ile su tüketiminin azaltılabileceğine dikkat çekti. Bu uygulama hem su maliyetlerini, enerji tüketimini de azaltarak suyun verimliliğini de arttırılabilir.

İlhan verilere dayandırdığı iklim kriziyle birlikte bu eşitsizliklerin daha da derinleşeceğine dikkat çekerek özellikle kırılgan grupların daha büyük risk altında olduğunu belirtti. İlhan'ın verdiği bilgilere göre önümüzdeki dönemde suya erişim çok daha kritik bir mesele haline gelecek: "Önümüzdeki yıllarda iklim değişikliğinin şiddetlenmesi ve beraberinde artan su stresi, suya erişimdeki eşitsizlikleri derinleştirecek. Kuraklık, aşırı yağışların neden olacağı seller, sıcak dalgaları, aşırı iklim olaylarının neden olacağı altyapı sorunları ve hizmet kesintileri, artan maliyetler suya erişimde mevcut sosyal eşitsizlikleri büyütecek." dedi.

Yapılan sunum ve konuşmalarda, Trakya'da çevre ve su kaynaklarına ilişkin endişelerin giderek arttığı uzmanlar ve bölge temsilcileri, temiz su kaynaklarının hızla azaldığına, kirliliğin ise etkin önlemler alınmadığı için büyüdüğüne dikkat çekildi. Yeni plan değişikliklerinin çevreyi korumak yerine, havzalara ek yük getirdiği ve kirliliği artırabileceği ifade edildi. Bölgenin verimli

tarım alanlarının, iklim krizi ve kontrolsüz sanayileşme nedeniyle tehdit altında olduğu belirtilirken; sürdürülebilir, bilimsel ve toplumsal mutabakata dayalı bir çevre planına acil ihtiyaç olduğu vurgulandı.

Türkiye genelinde geniş alanların maden ruhsatına açıldığına dikkat çekilerek, mevcut uygulamaların doğaya zarar verdiği ve bu yöntemlerle kalkınmanın mümkün olmadığı savunuldu. Su havzaları, ormanlar ve tarım alanlarının geri dönüşü olmayan şekilde tahrip edildiği uyarısı yapıldı. Uzmanlar, çevre sorunlarının yalnızca teknik değil, aynı zamanda toplumsal bir mesele olduğuna işaret etti.

Panelde konuşan İstanbul Politikalar Merkezi'nden Dr. Akgün İlhan, su krizinin toplumda eşit yaşanmadığını belirterek, özellikle kadınlar, çocuklar ve düşük gelirli kesimlerin daha fazla etkilendiğini söyledi.

Çevre savunucuları ise çağrısını net ifade etti: "Doğal varlıkların rant uğruna feda edilmemesi, bilim ve hukuk temelinde sürdürülebilir politikaların hayata geçirilmesi ve tüm kesimlerin ortak hareket etmesi gerekiyor. Aksi halde, hem doğa hem de gelecek nesiller için ağır sonuçlar kaçınılmaz olabilir."

Panel konuşmalar sonrası soru cevap bölümünün ardından sona erdi.

TMMOB BURSA İKK: ELEKTRİK DEĞİL FATURASI ÇARPIYOR

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB Bursa bileşenleri, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun yürürlüğe giren kararıyla konut elektrik tarifelerine yapılan yüzde 25'lik zam sonrası 14 Nisan 2026 tarihinde "Elektrik değil, faturası çarpiyor" başlıklı bir basın açıklaması gerçekleştirdi.

BAOB Ortak Salonda gerçekleştirilen açıklamayı TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şube Başkanı Burak Özgen okudu. Açıklama şöyle;

"Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) açıkladığı yeni elektrik tarifesiyle, bugün (4 Nisan 2026) geçerli olmak üzere konutlarda yüzde 25 zam yapılmıştır. Tarife değişikliğinden, son kaynak tedarik tarifi için belirlenen yıllık tüketim limitlerini aşmayan perakende satış tarifi kapsamındaki aboneler doğrudan etkilenecektir. Yıllık ortalama tüketimleri 4000 kWh'ı aştığı için Son Kaynak Tedariki Tarifi kapsamına giren abonelere ise dağıtım bedelindeki artışlar yansımaktadır.

Resmi Gazete'de bugün (4 Nisan 2026) yayımlanan ve yürürlüğe giren tarife değişikliği incelendiğinde; konutlar için günlük 8 kWh olarak belirlenen limitin altında kalan abonelere uygulanan perakende enerji bedeline zam yapılmazken, yüksek kademede abonelere 1 kWh için 1,615460 TL olarak uygulanan birim fiyat, yüzde 17,4 artışla 1,895808 TL'ye yükselmiştir. Konut abonelerine 1,836166 TL olarak uygulanan dağıtım bedeli ise yüzde 32 artışla 2,4249 TL olmuştur. Böylece, konut abonelerine fatura toplamında yüzde 25 zam yansıtılmıştır.

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) hesaplamalarına göre, 4 kişilik bir ailenin asgari yaşam standartlarını korumak için aylık 230 kWh enerji tüketeceği varsayılmaktadır. Günlük ortalaması 8 kWh'i geçmeyen bu tüketim için aile bütçesinden ayrılması gereken 595,8 TL, bu zamlarla birlikte 744,7 TL'ye yükselmiştir.

Nisan 2026 itibarıyla oluşacak düşük tüketimli konut faturasının yalnızca yüzde 15,2'si enerji bedelinden oluşacaktır. Faturanın yüzde 74,8'ini ise dağıtım bedeli oluşturmaktadır. Fon ve vergilerin oranı ise yüzde 9,8'de kalmaktadır. Son tarife değişikliğiyle, zaten yüksek düzeyde olan dağıtım bedelinin payı artarak yüzde 75'e yaklaşmıştır. 2022 yılında 4 kişilik bir ailenin asgari tüketim faturasının toplamında yüzde 22 düzeyinde olan dağıtım bedelinin, Nisan 2026'da faturanın yüzde 74,8'ine ulaşması kabul edilemez.

Dağıtım Bedelinin Fatura İçindeki Payı

1 Nisan 2021'de 230 kWh enerji tüketen 4 kişilik ailenin elektrik asgari faturası 183,4 TL idi. Aradan geçen 5 yıllık dönemin sonunda, 4 Nisan 2026 itibarıyla yüzde 306 artışla 744,7 TL'ye yükselmiştir. Değişimin detaylarına bakıldığında, enerji bedeli yalnızca yüzde 24,5 artarken, dağıtım bedeli ise yüzde 880 zamlanmıştır. Daha net rakamlarla ifade etmek gerekirse, 2021'de enerji bedeline 91,2 TL ödeyen 4 kişilik aile, 2026'da aynı tüketim için 113,6 TL ödeyecekken, dağıtım bedeli için ise 56,9 TL yerine 557,7 TL ödeyecektir.

Aradan geçen 5 yıllık süre içinde enerji maliyetleri daha kabul edilebilir düzeylerde artarken, dağıtım bedelinin katlanarak faturayı yuttuğu görülmektedir. Özetle, dağıtım bedelindeki bu fahiş artışlar yaşanmasa, dağıtım bedelleri de enerji bedeli seviyesinde artırılsaydı, fatura toplamına yansıyan artış yüzde 24,5 ile sınırlı kalırdı. Bu durumda, 1 Nisan 2026 itibarıyla aynı tüketime sahip konutlara 744,7 TL yerine 228 TL fatura edilirdi. Aradaki 516 TL'lik fark, elektrik dağıtım özelleştirmelerinin yurttaşlara yarattığı yükün son 5 yıllık kısmı olarak nitelendirilebilir. Bu rakamlar, enerji üretim maliyetlerinin artmadığı koşullarda bile dağıtım bedeline zam yapıldığını ve özellikle dar gelirli vatandaşlardan dağıtım şirketlerine kaynak aktarıldığını kanıtlamaktadır. Doğal olarak faturanın en önemli kalemi olması gereken enerji bedelinin, dağıtım bedelinin çok gerisinde kalması, piyasanın çarpık bir biçimde yapılandırıldığını gözler önüne sermektedir.

Dağıtım bedelindeki bu artış, hizmetin fahiş fiyatla verildiğinin temel göstergesidir. Üstelik dağıtım bedeli şehit aileleri hariç tüm abone grupları için yüzde 32 düzeyinde artırılmıştır. Yıllık ortalama tüketimleri 4000 kWh limitini aştığı için Son Kaynak Tedariki Tarifesi kapsamına giren abonelere de dağıtım bedeli zammı yansıyacaktır. Yurttaşların hayatını olumsuz etkileyeceği kesin olan ve iğneden ipliğe her şeyin zamlanmasına neden olması beklenen, enflasyon oranını artıracığı kesin olan bu zam kararı, gece saatlerinde EPDK'nın sitesine konulan basit bir metinle duyurulmuştur. Tarife

değişikliklerinin 3 aylık dönemlerle önceden belirlenen takvimle yapılması gerekirken, EPDK'nın ayın istediği bir gününde bir sonraki günden başlayacak şekilde zam açıklamasının önüne geçilmelidir.

EPDK birkaç gün önce, bugünden (4 Nisan 2026) geçerli olmak üzere Piyasa Takas Fiyatı (PTF) tavan fiyatını MWh başına 4.500 TL'ye yükseltmişti. Bu tavan, elektrik üreticilerinin spot elektrik piyasasında verebilecekleri azami fiyat teklifi sınırıdır. İçinde bulunduğumuz dönemde elektrik üretiminde ucuz maliyetli hidroelektrik santrallerin da etkisiyle PTF'ler düşük seyrediyor. Yaz aylarında talep artışı yaşandığında ve doğal gaz ile ithal kömür santrallerinin payının artırılması gerekliliği ortaya çıktığında PTF'nin tavan düzeylere ulaşması ihtimali vardır. PTF tavanındaki bu fahiş artıştan etkilenme ihtimali olan hane sayısını azaltmak için Son Kaynak Tedarik Tarifesi sınırı acilen yükseltilmelidir. Ayrıca bugünden geçerli olacak şekilde yine EPDK tarafından elektrik üretiminde kullanılan doğal gazı yüzde 19,42 oranında zam yapılması, önümüzdeki aylarda yeni elektrik zamları yaşanacağına işaret etmektedir.

Fatura yükü altında ezilen ve karanlığa mahkûm edilen hanelerin arttığı günümüzde, enerji politikaları "sosyal tarife" esasıyla yeniden düzenlenmelidir. Enerjiyi bir kâr kapısı olmaktan çıkarıp halkın hizmetine sunmak için kamunun doğrudan yatırım yapması gerekir. Maliyetleri düşürmek için özel şirketler yerine devlet doğrudan yatırım yapmalı, dağıtım şirketlerine kaynak aktarımı durdurulmalıdır. Tarifeler; ticari ve siyasi çıkarlardan uzak, üretimi ve ekonomiyi destekleyecek özerk bir yapı tarafından belirlenmelidir. Enerji güvenliğini sağlamak için özelleştirilen tüm üretim ve dağıtım tesisleri acilen kamulaştırılmalıdır. İşlevini yitiren EPDK kapatılmalı; yerine kamulaştırma sürecini yönetecek, halkın çıkarını gözetten bir Kamulaştırma İdaresi Başkanlığı kurulmalıdır."

TMMOB Bursa İKK

DİSK-KESK Bursa Bileşenleri

TTB BTO

TMMOB BURSA İKK: OKULLARDA GERÇEKLEŞEN SALDIRILARI KINIYORUZ!

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu, Şanlıurfa ve Maraş'taki okullarda meydana gelen katliamlara karşı 16 Nisan 2026 tarihinde İL MEM önünde oturma eylemi yapan KESK'e destek vererek "Okullarda Gerçekleşen Saldırıları Kınıyoruz!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Murat Korkut'un okuduğu açıklamada, "Eğitimde gericiliğe, piyasacılığa ve şiddeti besleyen politikalara karşı; bilimi ve kamucu anlayışı savunmaya devam edeceğiz" denildi.

Açıklama şöyle;

Okullarımızda gerçekleşen saldırılarda yaralananlara acil şifalar diliyor, hayatını kaybeden yurttaşlarımızın ailelerine başsağlığı diliyoruz. Okullarda yaşanan silahlı saldırılar, öğretmenlerin can güvenliğinin dahi

sağlanmadığı bir eğitim düzenine sürüklendiğimizi açıkça göstermektedir.

Bu tablo tesadüf değildir; yıllardır adım adım niteliği düşürülen, bilimden uzaklaştırılan ve piyasa anlayışa teslim edilen eğitim politikalarının doğrudan sonucudur.

Eğitimin kamusal bir hak olmaktan çıkarılması, okulları yalnızca bilgi üreten kurumlar olmaktan uzaklaştırmakta; aynı zamanda şiddetin, eşitsizliğin ve güvencesizliğin yeniden üretildiği mekânlara dönüştürmektedir. Bugün

yaşananlar, toplumda derinleşen krizlerin ve artan şiddetin eğitim alanındaki yansımasıdır.

Bilimden, akıldan ve kamusal sorumluluktan uzak bir eğitim sistemi; sorgulamayan, eleştirmeyen ve

geleceksiz bırakılmış kuşaklar yaratıyor. Bu durum yalnızca eğitim alanını değil, toplumsal barışı ve birlikte yaşam iradesini de tehdit etmektedir.

Bu nedenle altını özellikle çiziyoruz: Eğitimde laik ve bilimsel yaklaşım, aklın rehberliği ve özgür düşünce her zamankinden daha hayati bir ihtiyaçtır. Bu değerlerden uzak bir eğitim, toplumu karanlığa sürüklemeye devam edecektir.

TMMOB olarak; eğitimin piyasacı ve ideolojik kuşatmadan kurtarılmasını, bilimsel temelde yeniden yapılandırılmasını, okullarda güvenliğin derhal sağlanmasını talep ediyoruz.

Eğitimde gericiliğe, piyasacılığa ve şiddeti besleyen politikalara karşı; bilimi ve kamucu anlayışı savunmaya devam edeceğiz.

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu

TMMOB BURSA İKK: HASTANE YERLERİ SATILAMAZ!

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu, Bursa Tabip Odası, Bursa Veteriner Hekimler Odası, DİSK, KESK Bursa bileşenleri, Birlik ve Dayanışma Sendikası, BURSAHED, SES, Genel Sağlık-İş, SA-HA DER Bursa'daki hastane alanlarının satışına itiraz etmek üzere 27 Nisan 2026 tarihinde Ali Osman Sönmez Onkoloji Hastanesi Acil Servisi önünde ortak bir basın açıklaması gerçekleştirdiler.

Ortak açıklamayı Bursa Tabip Odası Başkanı Uzm. Dr. Ferda Firdin okudu. Açıklama şöyle:

Bu mesele, basit bir bina ya da arsa satışı değildir. Bu, devletin güvence altına almakla yükümlü olduğu en temel haklardan biri olan sağlık hakkının halkın elinden alınması meselesidir.

Bursa, sanayisiyle, tarımıyla ve turizmiyle ülke ekonomisine yüksek katkı sunan bir kenttir. Ancak ne yazık ki hastane yatak sayısı ve yoğun bakım kapasitesi açısından ülkemizin gerisinde kalmaktadır. Mevcut kapasite yetersizken, halkın kolay ulaşabildiği sağlık alanlarının elden çıkarılması kamu yararıyla açıklanamaz.

Şu an önünde bulunduğumuz Ali Osman Sönmez Onkoloji Hastanesi ve Memleket Hastanesi başta olmak üzere, Diş Hastanesi, Mustafakemalpaşa'daki

7 nolu Tepecik Aile Sağlığı Merkezi gibi halkımızın kolay ulaşabildiği ve uzun yıllardır büyük bir ihtiyacı karşılayan bu alanların satışı, bu hastanelerden hizmet gören halkımızın aleyhine bir karardır.

Hemen arkamızda olan Memleket Hastanesi, Ahmet Vefik Paşa tarafından inşa ettirilip 1868 yılında hizmete sokulmuş, birinci dünya ve ikinci dünya savaşını ve kurtuluş savaşını görmüştür. Cumhuriyet bile ilan edilmeden önce 1922'de onarılıp tekrar hizmete sokularak yıllarca halkın şifa kaynağı olmuştur. Bina 1952 yılında yeniden inşa edilerek Türkiye'nin ilk memleket hastanesi unvanını almıştır. Ardından bina dayanıksız denilerek 2019'da tadilatına başlanıp yeniden hizmete sokulacağı söylemleriyle bugüne kadar gelmiştir. Bu tarihsel süreklilik, sadece bir binaya değil, bir kamusal sağlık geleneğine işaret eder. Bu hastanenin satışı aynı zamanda bir geleneğin, bir tarihin yok edilmesi olacaktır. Bu yanlış karardan derhal dönülmelidir.

Eski Bursa diye nitelendirdiğimiz Bursa'nın kalbi olan bu bölgede yaşayan nüfusun burada ikamet etmesinin en önemli sebeplerinden biri hastaneye kolay ulaşabilmektir. Ateşi olan bir çocuğu, bel ağrısından kıpırdıyamayan bir erişkini ya da acil sağlık sorunu olan yaşlı bir vatandaşı buradan alıp bu trafikte şehir hastanesi gibi aşırı büyük ve hekimlerin bile içinde kaybolduğu dev hastanelere götürmeye çalışmak sorunu çözmek bir yana daha da içinden çıkılmaz hale getirecektir.

Ekonomiye kaynak bulmanın yolu hastane yerlerini satışa çıkarmak değildir. Ücretsiz bir şekilde devlet tarafından verilmesi gereken sağlığa ulaşım hakkı bu satışlarla gasp edilmektedir. Halkımızı zaten aylarca randevu sırası beklemek zorunda bırakan mevcut durum daha da kötüleşerek parası olanın

özel hastanelerden hizmet alabildiği, olmayanın alamayacağı bir konuma getirecektir.

Bursa Tabip Odası üyesi hekimler olarak görev ve sorumluluklarımızdan birinin yalnızca hasta tedavi etmek değil halkın sağlık hakkını korumak olduğunun bilincindeyiz. Bu nedenle burada bulunan meslek odaları, emek ve sendika örgütleri ve vatandaşlarımızla birlikte mücadele etmeye devam edeceğiz.

Bugün burada yalnızca bir hastane yerini değil, bu kentin sağlık hakkını, kamusal vicdanını ve ortak geleceğini savunuyoruz. Bu topraklarda sağlık bir ticaret konusu değildir. Hastane bir yatırım aracı değildir. İnsan hayatı piyasa hesabına sığmaz. Buradan bir kez daha söylüyoruz. Bu karar yanlıştır ve kabul edilemez. Sağlık hakkı savunulmadan hiçbir hak güvende değildir.

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu

Bursa Tabip Odası

Bursa Veteriner Hekimler Odası

DİSK Bursa bileşenleri

KESK Bursa bileşenleri

Birlik ve Dayanışma Sendikası

BURSAHED

SES

Genel Sağlık-İş

SA-HA DER

TMMOB JMO ANA YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK RESMİ GAZETEDE YAYIMLANDI

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Jeoloji Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 10 Nisan 2026 Tarihli ve 33220 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlandı.